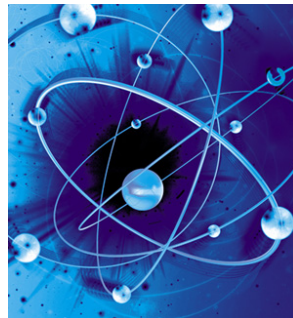
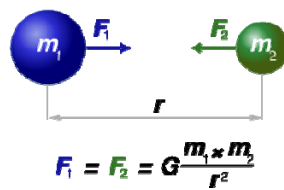

Glossary

High School Level Physics Glossary

English | Karen

Translation of Physics terms based on the
Coursework for Physics Grades 9 to 12.

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

[Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"](#)

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of the University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Syracuse
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Albany
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S., M.S.	Saratoga
ELIZABETH S. HAKANSON	Onondaga
CATHERINE COLLINS, B.S., M.S., Ph.D.	West New York
JAMES R. TALLON, R., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., Ed.D.	Mid-Hudson
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
JUDITH CHIN, B.S., M.S.,	Queens
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York

Commissioner of Education

President of The University of the State of New York

MARY ELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including Braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234. Requests for additional copies of this publication may be made by contacting the Publications Sales Desk, Room 319, Education Building, Albany, NY 12234.

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
A	A
aberration	တၢ်အယၢ်လဲၤကပၣ်လၢ တၢ်ပညိၣ်ဒိဖျိတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး လၢလါနါ (မ့) မဲၣ်ထဲကလၢ, သးတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး
ability	တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်
absence	တၢ်တအိၣ်ဘၣ်
absolute scale	တၢ်ထီၣ်(စက့)လၢအလၢအပှဲၤ
absolute zero	တၢ်ကီၢ်တၢ်ခုၣ်အနီၣ်ဝံၢ်လၢ အပၣ်ဖျါတၢ်အခုၣ်ကတၢ်
absorption	တၢ်စူၢ်သံး
absorption spectrum	တၢ်စူၢ်သံးတၢ်ကပီၤအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်အတၢ်တိၤဖျါ
accelerate	မၤချွထီၣ်
acceleration	တၢ်မၤချွထီၣ်
acceleration of gravity	တၢ်မၤချွထီၣ်လၢ တီၣ်ခိၣ်အတၢ်ထူး
accentuate	မၤအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်, မၤအိၣ်သးပှၤကသ့ၣ်ညါအိၣ်အဂီၢ်
accompany	လဲၤယုၣ်
accomplish	မၤဝံၢ်မၤကဲ, မၤလၢမၤပှဲၤ
accordance	တၢ်ယူလိၣ်သး, တၢ်လီၤပလိၣ်လိၣ်အသး
account	အဝုၣ်အကျိၤ, စုစရီၤ
accumulate	ပၣ်ဖျိၣ်
accuracy	တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
accurate	လီၤတၢ်လီၤဆဲး
achieve	မၤန့ၢ်, မၤဝံၢ်
acoustics	ဒးတဖျါအက့ၢ်အဂီၢ်လၢ အဒူးကထီၣ်တၢ်သိၣ်လၢအမုၢ်ဖဲပှၤဒုတၢ်အဆၢကတီၢ်
action	တၢ်နဲၣ်ဒိ, တၢ်မၤ
activity	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
actual	နီၣ်နီၣ်, လၢအမုၢ်ဝဲနီၣ်နီၣ်
addition	တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်, တၢ်မၤအါထီၣ်
adhesive	လၢအစဲးဘူး, လၢအပံၣ်
adjacent	လၢတၢ်လီၢ်လၢအဘူး
advantage	တၢ်ဘၣ်ဘျး
aerodynamics	စဲအုၣ်အတၢ်ကူၣ်သ့ဘၣ်သးဒီး တၢ်တမံၤမံၤ အတၢ်လဲၤဒိဖျိကလံၤ
air pollution	ကလံၤတကဆ့ကဆ့
air resistance	တၢ်တြီၤဆၢကလံၤ
air track	ကလံၤကျဲအကျိၤ
aircraft	ကဘီယူၤ
airfoil	တၢ်မၤဘၣ်အၢကလံၤ
airplane	ကဘီယူၤ
alcohol	သံး, သးစီထံ
algebra	တၢ်ဝံၢ်တၢ်ဒူးလၢလံၣ်မိၢ်ပှၤအလံၣ်မဲၣ်ဖျါ
allow	ဟ့ၣ်အခွဲး, ပျဲ
alternating current generator	စဲးလၢအဒူးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်လီမ့ၣ်အကျိၤလၢအမၤလဲၤလိၣ်အသးယၢ်ဒိယၢ်ဒိ
altimeter	စဲးတမံၤလၢအပၣ်ဖျါတၢ်အထီၣ်ထီ
aluminum	အလူၣ်မံၣ်နံၣ်ယၢ်
amber	အဘီပှၤ, လၢၢ်ဆ့ဘီ
ammeter	တၢ်ထီၣ်ဒူးလီမ့ၣ်အတၢ်လဲၤဝံၢ်ဘါ လၢအယူနံးလၢ အထီၣ်လီမ့ၣ်အကျိၤ
ampere	အဲ(မ်)ဖံၢ်ယၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
amplitude	၁. နှစ်ရံအဖျားအတက်ဟူးဝဲဆူစုစုစုထွဲ ၂. တ်အါအါဂီဂီဂီ
analogy	တ်လီဂင်လိင်အသးလာတင်တမံမဲထဲတမဲမိမိ
analysis	တင်ပဲထံနီဖး
analyze	ပဲထံနီဖး
antinodal line	တီဘျာလာအပပ်ဖျါ လပီတဖျာဒီးတဖျာဒ်အကဆူးအတင်ယံကတင်
anemoscope	စဲးလာပကွံ ကလံလဲတင်အချသု
aneroid	တင်ထိုင်ကလံအတင်ဆိုင်တံ ဒီဖျိတင်တီလီလဲ တလါလဲ ကလံထူးထိုင်ကွံအဖီခိန်
aneroid barometer	ဘရီမံထိုင်လဲ အထိုင်ကလံအတင်ဆိုင်တံ ဒီဖျိတင်တီလီလဲ တလါလဲ ကလံထူးထိုင်ကွံအဖီခိန်
angle	(အ)နာန်, အသနာန်
ant.; antenna	အဲထနာန်, တင်အဘိခံဘိလဲ (တင်, သဒိုင်) အခိန်လဲ သုညါနပင်တင်သု
antinode	လပီတဖျာဒ်ဒီတဖျာဒ်အကဆူးအတင်ယံကတင်
antiparticle	အသးအကပ်လဲအတင်ယာအိုင်ဒ်သီးသီးဘန်ဆန် တင်ဂံတင်ဘါအနုင်တင်သီး
apparent	လဲအအိုင်ဖျါဝဲ
appendix	ပုံဖးဒု, တင်ပိင်ထွဲ
applied force	တင်ပတ်ထိုင်တင်မဲဆူန်
approach	သူးဘူးသး, ဘူးထိုင်
aquarium	တင်လီလဲအပပ်ညှပ်တဖန်ဒ်သီးပုကကွံကီကွံဒီးအီအဂီ
arbitrary	လဲအမဲတင်ဖဲအလီလဲအမဲ
arc	ကွီတူင်
archer	ပုလဲအခးချန်, တင်ခးချန်
Archimedes' principle	အင်ခံမံတဲ အတင်သိုင်တင်သီ
architect	ပုသုတုထိုင်ဘိုထိုင်တင်
area	တင်အခိန်အလင်, အရယင်, လီကဝီ
argon	အင်ကီ (ဂင်သဝဲလဲအဟူးဝဲတသုတမံ)
Aristotle	အရူး(စ်)တိုင်တဲင်(လဲ)
armature	တင်အကွီလဲအအိုင်လဲ တင်နမိန်/လီမုန်မိင်ထိုင်အပူ
arrow	ပျင်
arrangement	တင်ရဲလဲလဲကျဲလဲ
artificial	လဲအဘန်တင်တုအီလဲ ပုကညီ
artificial radioactivity	ကွဲလဲလဲအတင်ဟူးတင်ဝဲ ဘန်တင်မဲအီလဲ ပုကညီ
artillery	မျိုင်ဖးခိန်
aspect	အတင်အိုင်ဖျါ, တင်ထံ
assemble	အိုင်ဖိုင်, ပင်ဖိုင်, ထာဖိုင်ဝင်ဖိုင်
assume	နင်တင်လဲအသး, ဆိကမိန်ပင်တင်လဲအသး
assumption	တင်နင်တင်လဲအသး, တင်ဆိကမိန်ပင်တင်လဲအသး
astronomer	ပုသုမူကပိင်ပီညါ
astronomical	ဘန်ယးဒီးမူကပိင်ပီညါ
astronomy	မူကပိင်ပီညါ
athlete	ပုလီင်ကွဲဖဲ, ပုလဲအလီင်ကွဲတင်ယုင်တင်စံ
atmosphere	ကလံကထာ, ကလံလဲအအိုင်ဝဲတရဲဟိုင်ခိန်
atmospheric	ဘန်ယးလဲ ကလံကထာ
atom	တင်မိင်ပုအဆဲးကတင်
atomic energy	ဂံသဟိုင်ဘန်ယးဒီးတင်မိင်ပုအဆဲးကတင်
atomic mass unit	တင်မိင်ပုအဆဲးကတင်အမး(စ်)ယူနး
atomic number	နီဂံဘန်ယးဒီးတင်မိင်ပုအဆဲးကတင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
attach	ဗူးစဲဘူး, ဘူးစဲ
attain	တင်မၤန့ၢ်
attract	ထူးန့ၢ်ပှၤသး, ရဲၢ်န့ၢ်တၢ်
attraction	တၢ်ထူးန့ၢ်ပှၤသး
attractive	ကဲထီၣ်တၢ်ထူးန့ၢ်ပှၤသး
audience	ပှၤကမ့ၢ်လၢ အဒိကန့ၣ်တၢ်
auditorium	ပှၤကမ့ၢ်အိၣ်အလီၢ်
auditory	ဘၣ်ယးလၢတၢ်န့ၢ်ဟူ
aurora	တၢ်ကပီၤကျိၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖျါလၢ ကလံၤစိးဒီးကလံၤထံးဟီၣ်ခိၣ်ဝဲဒ်အစိးန့ၢ်တဖၣ် ဖဲမုၢ်န့ၢ်အဆၢကတီၢ်
aurora borealis	တၢ်ကပီၤတဖၣ်လၢကလံၤထံးတခီ
automobile	သိလုၣ်
average	တၢ်ထီၣ်ယူ
average speed	တၢ်ထီၣ်ယူတၢ်လဲၤအချ
average velocity	တၢ်ထီၣ်ယူတၢ်အချ
axis	ကျိၣ်
axle	ပၣ်ဘိ, ဝၣ်ရိ
B	B
back - EMF	အလီၢ်ခဲ - လီမုၢ်ဟူးဂဲၤအဂံၢ်ဘါ
baffle	မၤသဘံၣ်ဘၣ်တံၣ်မုၢ်တံၣ်တံၣ်တၢ်
balance	၁. စီၤပိၢ်, စီၤယွဲၤ, ၂. စ့စရိအပူၤစ့အိၣ်တုၢ်
barometer	ဘၣ်ရိၣ်မၣ်ထၢၣ် (တၢ်ထီၣ်ကလံၤအတၢ်ဆိၣ်သန့းပိးလီ)
barrel	၁. ကျိပီ ၂. ထံဒၢဖးဒိၣ်
barrier	တၢ်လၢအကြိယၣ်တၢ်, တၢ်အဒူလၢအကြိတံၣ်တံၣ်တၢ်
baryon	တၢ်အမိၢ်ပှၢ်တံၣ်လၢအယၢ
base level	တၢ်အခံဒးအလီၢ်, တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢအသ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ် သူးအလီၢ်အကျဲ
basic equation	တၢ်ပှၤသိးထံးသိးအိၣ်ထံး
basin	သလၢ, တၢ်ပူၤတၢ်လီၢ်လၢပဘျၢၣ်ထံ
basis	တၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ
batter	ကလဲး, ကိၣ်ကမ့ၢ်အထံပံၣ်ပံၣ်လၢပတုၣ်ကိၣ်အဂီၢ်
battery	လီၤဆၣ်ဒၢ, လီၤအုၣ်
bead (ex., optic bead)	ဖဲဖျၢၣ်, ဖဲသၣ်ဖျၢၣ်
beaker	ပံၤကၢၣ်ခွး
beam balance	တၢ်ဆဲးကပြုၢ်ထီၣ်အတၢ်ခိးသိးလိၣ်သး
beat	၁. မၤနၢၤမၤယၢၣ်, ၂. တီၢ်, ဒိ, လၢ, ပိုၢ်, ပိၣ်, ၃. မၤကလဲးဆိခံၣ်
behave	ပံၣ်သး, မၤအသး
behind	လၢလီၢ်ခဲ, လၢအချၢ
bend	၁. က့ၣ်လီၤ, သကံၣ် ၂. ဆူးလီၤ, ပိၣ်လီၤ
beneath	လၢအဖီလၢ
bent	၁. က့ၣ်လီၤ, သကံၣ် ၂. ဆူးလီၤ, ပိၣ်လီၤ
Bernoulli's principle	ပၢၣ်န့ၣ်လံၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
beyond	၁. လၢဘးဒိ, ခဲၣ်ညါ ၂. အါန့ၢ်(ပတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်)
billiard	ပံၤလဲယးအတၢ်လိၣ်ကွဲ
bimetallic	လၢအဘၣ်ယးဒီးစၢၢ်ထံးခဲကလုၣ်
bimetallic strip	အပူၤဖးထီၣ်လၢ လၢအဘၣ်ယးဒီးစၢၢ်ထံးခဲကလုၣ်
binding energy	တၢ်စၢၤယၢၣ်အတၢ်ဂံၢ်သဟီၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
binocular	မဲင်ကလးနီပီ
black-hole	တင်ပူသ့
blade	၁. ဒီကနပ်, တင်အကနပ် ၂. တပံင်အလပ်
block	မၤပတုင်အကျဲ
blue	လါအဲး, အလွင်လါအဲး
blur	တင်ကမိုက်ကမ့ပ်, တင်ကမ့ပ်ကမ့ပ်, တင်ဖျါကဒု
bob	၁. ထီပ်ဖိ (ထံဖိခိပ်), ၂. ခံ့ဝါဝါ (ကလံးကျါ)
boiling	ချီတင်, တင်ချီကလပ်တင်
boiling point	တင်ပနီင်လါအပပ်ဖျါ တင်ချီကလပ်တင်
boldface	(ပုၤ)အမဲင်လါအဒု
bolt	၁. ယူင်တကျူ, အိပ်တင်ချူချူ ၂. နိပ်စဲဘိ (တင်ဝိင်တင်ပဲကြိအဂီၢ်)
Boltzmann constant	ဘီး(စ်)မၤ အတင်ပပ်ဖျါလါ တင်အအိပ်စံင်အိပ်ကျါ
bond	တင်စၤယပ်လိင်အသး
boreal; borealis	လါအဘၣ်ယးဒီး/လါအအိပ်လါ ကလံးစိးတဒိ
bounce	စံပ်ပိပု, စံပ်ပထါ
boundary	၁. ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်သရူ ၂. တင်လိၢ်အဆၢ, တင်သရူ
bow	၁. တီၤလိၤယူးယိပ် ၂. ချံင်
bowling ball	တင်အဖျါင်လါပသ့အီၤဖဲ ပိၤလုၤတင်လိပ်ကွဲ
bowstring	ချံင်ပျံၤ
Boyle's law	ပွၤ သဲစး
brain	ခိပ်န့ပ်
branch	အဒုအကြိၢ်, အဒု
brass	တိၢ်ဘိ
breeder reactor	တင်မၤဆၢကျၢ်တင်စး လါတင်ပံ့လိၤတင်အဂီၢ်
brick	ဒးဒိ, ဟီၣ်ကုၢ်လိပ်
brief	လါအဖုၣ်, စ့ၤဘီ, တစိၢ်ဖိ
bristle	ဆပ်ဖိကီၢ်ဖိအဆူင်လါပုၤသ့အီၤဒိသိးကမၤသံင်အဂီၢ်
broadcast	တင်ဒုးနဲပ်ပပ်ဖျါ (လါကွဲၤဟူဖျါ)
bubble	(ထံ)အစံင်ပိလိ
bubble chamber	တလါလါအပပ်ဖျါထံအစံင်ပိလိ
bug	၁. မၤတံင်တင်မၤအန့ၤတင် ၂. ယီၤ (တင်ဖိလံးဖိယၢ်အကလုၣ်ကလုၣ်)
bugle	မိကိလံလါပုၤသ့အီၤလါသုးမုၢ်
bulge	ကဖိထီၣ်, ကဖၤထီၣ်, တင်ကဖိထီၣ်
bullet	ကျီချံ, ကျီသပ်
buoyancy	တင်ထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
buoyant	လါအထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
buoyant force	အဂံၢ်ဘါလါအထီၣ်ဖိလါထံဖိခိပ်
burglar	တမ့ပ်, ပုၤဘၢၣ်ဖျါတင်
burglar alarm	ပုၤဘၢၣ်ဖျါတင်အတင်သိပ်ပလိၢ်
by virtue of	လါအဘၣ်တင်မၤအီၤလါ
C	C
cable	ထးသွဲပျံၤ
cadmium	ကဲးတံၢ်ယၢၣ်စၢၢ်ထး
cadmium sulfide	ကဲးတံၢ်ယၢၣ်စၢၢ်(လံ)ဖါး(စ်)
calculate	ဂံၢ်ဒုးတင်, ဒုးတယပ်တင်
calculus	ကဲကူလး(စ်)တင်ဒုးတယပ်တင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
calibrate	မာနှိပ်တင်ဒီးစကုအမး
caloric	ဘဉ်ယးတင်ကဲင်လိဂ်ရဲင်
caloric theory	တင်ဆိကမိဂ်ဒီးတင်နင်လာတင်ကြးမာဒ်လဲဂ်ဒ်လဲဂ်အတင်ဘျါ ဘဉ်ယးဒီးကဲင်လိဂ်ရဲင်
calorie	ကဲင်လိဂ်ရဲင်
calorimeter	ကဲင်လိဂ်ရဲင်နီဂ်ထိဂ်
camp	ဒဲကဝီ
camper	ပှါအိဂ်လာဒဲကဝီ
candelabra	ပနဲတၢဂ်ခွးလာအအိဂ်ဒီးအဒုအကြၢတဖဂ်
candle	ပနဲတၢဂ်
cannonball	မျိဂ်သဉ်, မျိဂ်အဖျၢဂ်
canoe	ချဲအဖုံကတၢဂ်ဒီးထိတကလုဂ်
canyon	တင်ကြိယိဂ်
capable	လာအသု
capacitance	တင်လာပမာအီၤသုမာအီၤန့ၢ်
capacitor	တင်ဖိတင်လံၤ/စဲးလာအဟံးယၢလီဂ်သု
capacity	လီဂ်အတင်ကြိဂ်
capillary	သွံဂ်ကျိၤဆဲး
capillary action	သွံဂ်ကျိၤဆဲးအတင်ဟူးတင်ဂဲၤ
capsule	၁. ကသံဂ်ဖျၢဂ်အိဂ်ဒီးအဖျိဂ် ၂. တင်လီဂ်လာပှါပူၤပျီဖိတဖဂ်ဆုဂ်နီၤဝဲဖဲအဒီးဝဲမူဖျၢဂ်ဒိအခါ
carbon	ခဉ်ဘိဂ်
carbon grain	ခဉ်ဘိဂ်အဖျၢဂ်ပြီ
carbon tetrachloride	ခဉ်ဘိဂ် တဲးကြၢကလိဂ်ရဲး
carpet	ခိဂ်ယိဂ်ဒါ
carton	သလါစးခိ မုတမုဂ် ဖျးစတဲး, သလါလာတင်ဘျီအီၤလာ စးခိ မုတမုဂ် ဖျးစတဲး
case	၁. တင်ပူၤတင်လီဂ် ၂. တလါစိဂ်စု ၃. သဲးအတင်ဂုဂ်
cast	တင်လာပှါသိအီၤဝံၤ, ကွံဂ်လီၤ, ဟူးလီၤ, သိတင်(ဘျီတင်)
catheter	ကဲးသံထၢဂ်, ထံပီၤဆဲးလာ ပှါဆဲးန့ၢ်အီၤဆူ ပှါကညိအနီၢ်ကစၢ်အပူၤ
cathode	ကဲးသိး, တင်အဘိ(ခွါ)လာလီဆဉ်ဒါအပူၤ
cathode-ray tube	ကဲးသိးကျိဘိ
cause	တင်အဂုၢ်အကျိၤ, ဒုးကဲထီဂ်
cavity	၁. တင်အိပူၤ, ၂. မဲကအိ
celestial	ဘဉ်ယးလာမူခိဂ်ဘိမုဂ်, ဘဉ်ယးဒီးမူကပဝ်လီၤ
Celsius Scale	စဲ(လ်)စံယးအတင်ထီဂ်ဒွးအကျဲအကျိၤ
cement	ဂ်လါဂ်ကမူဂ်
centimeter	စဲးထီဂ်မဲထၢဂ်တင်ထီဂ်တင်အလဲၢ်အထီအနီၢ်ဂံၢ်ထံး
centripetal	လာအမုဂ်သုလာအကသုးဘူးဆူအခါးသး
centripetal acceleration	တင်မၤချထီဂ် တင်အမုဂ်သုလာအကသုးဘူးဆူအခါးသး
centripetal force	တင်အဂံၢ်ဘါဘဉ်ယးဒီး တင်အမုဂ်သုလာအကသုးဘူးဆူအခါးသး
cesium	စံဂ်စံဂ်ယၢဂ်(မဲ)စၢ်ထး
chamber	တလါ, ဒး
characteristic	န့ၢ်ဆၢဂ်တင်အကုၢ်အဂီၤ
charge	၁. ဟံးန့ၢ်တင်အပူၤ, ပဝ်တင်အပူၤ ၂. ထီဂ်ဆူညါ (သုးဂုဂ်ဝီ), တဖျီထီဂ်တင်(သုးဂုဂ်ဝီ) ၃. ပဝ်ဖျါစံဂ်ညီဂ်တင် ၄. မူဒါ
charged	၁. ကဘဉ်ဟ့ဂ်တင်အပူၤ ၂. ဘဉ်တင်ပဝ်ဖျါစံဂ်ညီဂ်တင် ၃. ဘဉ်တင်ဟ့ဂ်လီၤမူဒါ
charging by conduction	တင်ဖၢန့ၢ်လီမုဂ် ဒီဖျီ တင်ထိးဘူးလိဂ်သး
charging by induction	တင်ဖၢန့ၢ်လီမုဂ် ဒီဖျီ တင်တထိးဘူးလိဂ်သး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
Charles' Law	ခူး(စ်)သဲစး
chimney	မှန်လှိုင်ဖျိန်
chloroform	ကသံဉ်လၢအမၤပုၤခိၣ်သီးကသးပုၤနီၣ်အသး
chord	တၢ်သီၣ်လၢအထွဲထီၣ်တပူၤယီၤ ဖဲပုၤဒုတၢ်
chromatic	လၢအအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်အကလုာ်ကလုာ်
chromatic aberration	တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ်အတၢ်ဆီတလဲအကျဲ လၢတၢ်ဟးဂီၤတခါခါအယီၤ
circuit	စဲးအကျဲအကျိၤတခါလၢ လီၤမှန်လဲၤဒီဖျိ
circuit breaker	စဲးတမံၤလၢအမၤကူးတဲာ်လီၤမှန်အတၢ်လဲၤဒီဖျိ
circular	လၢအအိၣ်ဝးတရံး (တၢ်တမံၤမံၤ)
clarinet	ပံပီၤ
clarity	တၢ်အိၣ်အသးဖျိဖျိဖျိဖျိ
clockwise	လဲၤဒီန့ၣ်ရံၣ်
club	၁. ချး(ဘိ), ပုၤတၢ်ကရၢကရိ, ကရၢတဖု ၂. နီၣ်လဲၣ်
cluster	အကူၤ, အချံၣ်, အဒိ, စပံးသၣ်တကူၤ
cobalt	ကိၣ်ဘီး(ထီ), စၢၢ်ထးတမံၤလၢ အအိၣ်ဒီးအလွဲၣ်စုဝါ
cochlea	တၢ်အကူၤလၢန့ၣ်အပူၤ
coefficient	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်လၢပတသ့ၣ်ညါအပူၤ
coefficient of friction	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်လၢအပၣ်ဖျါတၢ်ဘၣ်တြုၣ်လိာ်အသး
coefficient of linear expansion	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ်တၢ်မၤအါထီၣ်အကျိၤဘျၢဘျၢ
coefficient of volume expansion	နီၣ်ဂံၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အါအီၤလၢ တၢ်အသးအကၢ်မၤအါထီၣ်အကျိၤဘျၢဘျၢ
cohesive	လၢအစဲးဘူးတၢ်သ့
cohesive force	တၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအမၤစဲးဘူးတၢ်
coil	တၢ်အကူၤ, ကွီၤထီၣ်(ပျံၤ)
coincidence	၁. တၢ်ကထီၣ်သးတဘျီယီ, တၢ်ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်တီၤ ၂. တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒုလိာ်အသးဒီးတဂၤ
collect	ထၢဖျိၣ်, ယုၤဖျိၣ်ယၢၣ်, ပၣ်ဖျိၣ်
collection	တၢ်ထၢဖျိၣ်, တၢ်ယုၤဖျိၣ်ယၢၣ်, တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်
collide	ဘၣ်တီၢ်လိာ်သး, ဘၣ်ထံးလိာ်သး
collision	တၢ်ဘၣ်တီၢ်လိာ်သး, တၢ်ဘၣ်ထံးလိာ်သး
column	၁. ကဘျးပၤကျိၤ, တၢ်အကျိၤတကျိၤလၢလိာ်ကဘျးပၤအပူၤ(ကျိၤဆၢထၢၣ်) ၂. တၢ်, ထူၣ် (လၢတၢ်ဘျီအီၤလၢထး/လၢဂံၢ်/ဂၢ်လၢဂံၢ်)
combination	တၢ်ပၣ်ယုၣ်တၢ်
combustion	မှန်အူအအိၣ်တၢ်
commercial	ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ပနံၣ်တၢ်ကၤ
commutator	ပုၤလၢလဲလိာ်မၤညီထီၣ်(တၢ်စံၣ်ညီၣ်), ပုၤလၢအမၤစ့ၤလီၤန့ၣ်အပူၤလၢအပူၤဝဲတဘျီယီလၢ အါဘျီအဂီၢ်အယီ
compare	ထီၣ်သကြီၤ, ပၣ်သကြီၤ, ကွီၤသကြီၤ
comparison	တၢ်ထီၣ်သကြီၤ
compartment	တၢ်လီၢ်တကဆူး
compass	ဒီလုၣ်ဂီၤ
complementary	လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complementary colours	တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ် လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complementary pigment	တၢ်တမံၤလၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်အလွဲၣ်တဖၣ် လၢအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်
complex	သဘံၣ်သဘုၣ်
component	လၢအဘၣ်ယးဒီး, လၢအကျိၣ်အကျဲသး (လၢတၢ်တမံၤအပူၤ), တၢ်အကူၢ်အဂီၤတမံၤ, တၢ်အခီတခီ, တၢ်အဒုအတြုၣ်တဒု, တၢ်အလုၣ်အဒုတဒု, တၢ်ကျိၣ်ကျဲအသးတမံၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
compress	ဆိပ်တံ၊ သံးတံ၊ စံတံ၊ တံတံ
compression	တံဆိပ်တံ၊ တံသံးတံ၊ တံစံတံ၊ တံတံတံ
Compton effect	အတံဘဉ်ဒိလအသတိဉ်ဆူဉ်ဆူဉ် ဘဉ်တံယုထံဉ်သုဉ်ညါအီလဝါ ကဲးပတၢဉ်
concave	လီယာဉ်လီဆာဉ်၊ လီဒိဉ်ခွဲးလီတကၢ
concave lens	လါနါအလီယာဉ်လီဆာဉ်
concave mirror	မဲဝဲထံကလၢအလီယာဉ်လီဆာဉ်
concept	တံတယာဉ်ကွၢ်တံတမံၤ၊ တံဆိကမိဉ်
concrete	ဂံလၢဂါဒါ
concurrent forces	ဂံဘါတမံလၢ အဒုးကဲထီဉ်တံမယုဉ်အသးတဘျီယီ
condensation	တံမဖျိဉ်၊ တံမတံ၊ တံမဖုဉ်လီ
condense	မဖျိဉ်၊ မတံ၊ မဖုဉ်လီ
conduct	ဆုတံ၊ ပတံ၊ သိဉ်လိမယု၊ လဲယု
conduction	လီမုဉ်အတံလဲဒီဖျိတံဘဉ်ဒိ
conductivity	တံအစိတမီလၢ လီမုဉ်အတံလဲဒီဖျိတံဘဉ်ဒိ
conductor	၁. ပုၤနဲဉ်ထါ ၂. ပုၤသမံသမိးလံဉ်အုဉ်သး ၃. တံတမံလၢလီမုဉ်လဲဒီဖျိသု
cone	၁. ဖျါဉ်စူ၊ တံအဖျါဉ်လၢအခိဉ်စူ ၂. ဆိုအချံ၊ ဆိုအသဉ်
confine	ဒုးယာဉ်၊ ကရၢယာဉ်၊ ဝီယာဉ်၊ ဒုးအိဉ်မံလီထီယာဉ်၊ ဒီးကျဲးအီ
congruent	အကြးအဘဉ်
consciousness	၁. တံလၢပသုဉ်ညါလၢအဂုၢ်၊ တံလၢအသးသုဉ်ညါတံ ၂. တံလၢအသးပဂံထီဉ်
consequence	တံကဲထီဉ်ပိဉ်ထွဲတံဂါအခံ၊ တံမအသးလၢတံအဂါအယီ
conservation	တံကွၢ်ကတဲဉ်ကတီတံဒ်သိးအသုတဟးဂီတဂုၤ
conservation law	သဲးဘဉ်သးဒီး တံကွၢ်ကတဲဉ်ကတီတံဒ်သိးအသုတဟးဂီတဂုၤ
consider	ကွၢ်ဆိကမိဉ်ထံဆး၊ ဆိကမိဉ်နီၤဖး၊
consist	၁. တဲလၢ (တံန့ဉ်)အယီ ၂. ပုဉ်ယုဉ်
consonance	တံအယုလိဉ်အသး
constant	လၢအတံအိဉ်စံဉ်အိဉ်ကျဲး၊ လၢအအိဉ်ခါဉ်သနာဉ်၊ လၢအသုဉ်တီသးရၤ၊ လၢအမၤအသးတလီလီတလီလီ
constructive	လၢကမၤဂုၤထီဉ်တံ၊ လၢအကမၤကဲထီဉ်တံ
constructive interference	တံန့ဉ်လီၤဂီဉ်စူဂီဉ်ခိဉ်လၢအမၤဂုၤထီဉ်တံသု
contact	တံဘဉ်တံဘဉ်ထံးလိဉ်အသး
contain	အိဉ်ဒီးတံပုၤအံၤပုၤန့ၤ
contract	တံအါဉ်လီၤအီလီလိဉ်အသးဂါဂါကျဲးကျဲး၊ တံအါဉ်လီၤ
contraction	မၤဆံးလီၤ၊ မၤသွံးလီၤ
contrast	ထီဉ်သကြီၤအတံလီၤဆီလိဉ်အသး၊ နဲဉ်ဖျါထီဉ်အတံလီၤဆီ
control	ပၤဆုာရဲဉ်ကျဲး
control rod	နီဉ်ထိးဘိလၢ အပၤဆုာရဲဉ်ကျဲးတံ
convalescence	လၢအကိညုဉ်ထီဉ်ကုၤ၊ လၢအန့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါထီဉ်ကုၤ
convection	တံစိဉ်တံကိဉ်ဒီဖျိတံဒုးသဝဲထီဉ်အီ
convenient	ဘဉ်ဘျီးဘဉ်ဒါ၊ အိဉ်ညီ
converging lens	လါနါလၢ တံသစူၢ်လီၤတံကပီၤဆူတံလီၤတပူၤယီ
conversion	တံလဲလိဉ်တံ၊ တံဘဉ်တံလဲလိဉ်၊ တံဟံးန့ၢ်တံဘျီတံဘါအသီ
convert	လဲလိဉ်တံ၊ ဖျိဉ်လဲတံ
convex	ထီဉ်ကူး၊ လၢအကမၤ ကမိထီဉ်
convex lens	လါနါလၢအကမၤကမိ
convex mirror	မဲဝဲထံကလၢလၢအကမၤကမိ
copper	တံဂီၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
cord	၁. ယုံဖိ ၂. အထွဋ်အပျို
cornerstone	လၢၢ်လၢပုၤပုၤလီၤ လၢဟံၣ်သနၢၣ်အခိၣ်ထံး လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်တၢ်အဂီၢ်
corresponding	လၢတၢ်ယုၣ်လိၣ်အသး, လၢတၢ်လီၤအလိၣ်ယုၣ်, လၢတၢ်တၢ်ထွဲလိၣ်အသး, လၢတၢ်ကွဲးတဲတၢ်လိၣ်ဝုၣ်အကျိၤ
cosine	ကီးစါ
coulomb	ကူလီၤ
Coulomb’s Law	ကူလီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
crack	တၢ်တဲၤဖး, မၤတဲၤ
craft	တၢ်စုသ့ခိၣ်သ့, တၢ်ကူၣ်တၢ်ကူၣ်သ့, တၢ်သ့လံၣ်သ့လီၤတၢ်, တၢ်စုသ့ခိၣ်တၢ်မၤ
crate	မိဒၢ, ဃၢ (လၢတၢ်ဘျီအီၤလၢဝၣ်, သ့ၣ်, ဖျးစတးဟီၤ)
crest	ဆီ မ့တမ့ၢ် ထီၣ် အခိၣ်သ့ၣ်
critical	၁. လၢအစံၣ်ညီၣ်တၢ်, လၢအပဲၣ်ဖးနီၤဖးတၢ် ၂. လၢအအိၣ်လၢတၢ်တၢ်ယိၣ်တၢ်ဘျီအပူၤ, အိၣ်လၢတၢ်သံးဒီးတၢ်မူအဘၢၣ်စၢၤ
critical angle	အနၢၣ်လၢအ အိၣ်လၢအဘၢၣ်စၢၤ
crowded	လၢအကတံၣ်
crown glass	မဲၣ်ထံကလၢလၢ ပဲတြီအဂီၢ် (မဲၣ်ထံကလၢလၢ အတအိၣ်ဒီး စၢၢ် ဒီး ထး)
crystal	လၢၢ်ဖျါကလၢ, လၢၢ်ဝါဆ့, မဲၣ်ထံကလၢလၢအဖျါဆ့
crystal lattice	တၢ်အဒိအတဲၣ်အလၢလၢအဘၢၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ လၢၢ်ဖျါကလၢ
crystalline	လၢအဖျါဆ့ၣ်လၢၢ်ဖျါကလၢ, လီၤဝၣ်ဒီးလၢၢ်ဖျါကလၢ
cube	နၢၣ်တၢ်ယုၣ်မဲၣ်သၣ်ပူၤ
cubic	လၢနၢၣ်တၢ်ယုၣ်မဲၣ်သၣ်ပူၤအက့ၢ်အဂီၢ်
cubic meter	ကျးဘူး, သၢကကြၢတၢ်ဝၢ်အါ နီၣ်ထီၣ်, မံထၢၣ်
curious	၁. လၢအသးယံၣ်ယု ၂. လၢအလီၤဆီ
curvature	တၢ်က့ၣ်တီၤ, တၢ်က့ၣ်စ့, တၢ်က့ၣ်ပဝံၣ်က့ၣ်ပဝံၣ်
curve	မၤက့ၣ်တီၤအီၤ, မၤက့ၣ်သက့, လၢအက့ၣ်, လၢအက့ၣ်သက့
cyan	လၢအအိၣ် အလိၤဒီးလၢအဲးအလွဲၣ်အခဲးသ့
cycle	လ့ၣ်ယီၢ်, တၢ်လဲၤအသးတယုၣ်, တၢ်က့ၤလီၢ်က့ၤကျဲတဝီ, တၢ်တရံးအသးတဝီ, တၢ်မၤအသးတုၤလၢအကတၢ်တဝီ
cymbal	စ့ၣ်စံး
cylinder	ဖျါၣ်ပိၤ
D	D
damage	တၢ်ဟးဂီၤ, တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ, မၤဟးဂီၤ
dart	၁. ဘီဖိ ၂. ယုၣ်သဘျီၣ်, ချသးခဲး
data	တၢ်ဝုၣ်ထၢဖျိၣ်, တၢ်ဝုၣ်
de Broglie Principle	တံၢ်ဘရီးကလံၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
decay	ဟးဂီၤကယီၤကယီၤ, ကျၢၣ်, အုၣ်
deceleration	တၢ်မၤဆဲးလီၤစ့ၤလီၤအတၢ်ချ/အသဟီၣ်
deci	လၢအပူၤတဆဲးန့ၣ် တပူၤ
decibel	ခဲးဆဲၣ်ဘဲ(လိ), ယူနဲးတခါလၢအပဝံၣ်ဖျါအကလုၢ်ဒီးလီမ့ၣ်
decimeter	ယူနဲးတခါလၢအဒိသိးဒီး ၀. ၁ မံထၢၣ်
deck	၁. ကဘီအကကြၢ ၂. (ဖဲ)တကရူၢ်
decrease	လီၤဆဲးလီၤစ့ၤ, မၤစၢ်လီၤ, မၤစ့ၤလီၤ
define	ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အခိၣ်ညီ, ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အစၢ
definite	လီၤတံၢ်လီၤဆဲး
deformation	တၢ်မၤဟးဂီၤကွဲၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်
degree	၁. တီၤဒိၣ်တုၣ်လံၣ်အုၣ်သး ၂. ဝံကရံၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
deka = deca	တဆ - ၁၀
decameter	ယူနစ်တစ်ခုလေးအဖိုးဒီ: ၁၀မံထာ်
deliver	၁. စိပ်ဆူ၁ ၂. ကတိ၁လီ၁တၢ်
demonstration	၁. တၢ်ဒုးန့ၢ်တၢ် ၂. တၢ်ပၢ်ဖျါတၢ်ဘၣ်သး
density	တၢ်အိၣ်တၢ်လိၣ်အသး
depend	သန့၁ထီၣ်အသး, အိၣ်လီ၁စဲ၁
dependent variable	တၢ်အဆီတလဲသ့လၢ အသန့၁ထီၣ်အသးလၢ တၢ်တမံၣ်မံၣ်
derive	လီ၁စၢၤ, ဒီးန့ၢ်ဘၣ်
derived unit	ယူနစ်လၢ အဟဲလီ၁စၢၤ, ယူနစ်လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်
descend	ဟဲလီ၁, လီ၁စၢၤလီ၁သ့ၣ်
descent	၁. တၢ်ဟဲလီ၁စၢၤ ၂. စံၣ်လီ၁, စီၣ်လီ၁
design	တုတၢ်အက့ၢ်အဝီၤ, တၢ်အက့ၢ်အဝီၤ
destructive	တၢ်လၢအမၤဟးဂီၤတၢ်သ့, တၢ်လၢအမၤလီ၁ပီၢ်တၢ်သ့
destructive interference	တၢ်န့ၣ်လီၣ်စိုၣ်စိုၣ်ဒိၣ်လၢ အမၤဟးဂီၤတၢ်သ့
detection	တၢ်ယိထံတၢ်
detector	ပှၤလၢအယိထံတၢ်
determine	၁. ပၢ်လီ၁အသးကျၢၤမုဆူ ၂. ယုသ့ၣ်ညါတၢ်
deviate	လဲၤတၢ်ကျဲတလီၤတပူၤ, လဲၤကမၣ်ကျဲ
device	၁. တၢ်ဖိတၢ်လံၤ (လၢကမၤ/ဘီၣ်တၢ်တမံၣ်မံၣ်အဝီၤ) ၂. တၢ်ကူၣ် (အကျဲ), တၢ်တမံၣ်မံၣ်လၢပကူၣ်ဒုးကဲထီၣ်အီၤ
dewdrop	ပစီၤထံလၢအလီၤ
dew point	တၢ်ကိၣ်တၢ်ခူၣ်အနီၣ်ဝံၣ်ဖဲ ထံသဝံကဲထီၣ်ပစီၤထံ
diameter	ကွီၤတူၣ်ပနီၣ်
diamond	တၢ်မျၢ်ဝါဆ့
diaphragm	ညၢ်ထွၣ်ဘျၣ်တခါလၢ အအိၣ်လၢ သးနီၣ်ပုၢ်ဒီး ဟးဖၢ, လီၤသိၣ်ဒိၣ်ဒၢ
differ	တဒ်သးလိၣ်သး, လီၤဆီလိၣ်သး
difference in electric potential	တၢ်တဒ်သးလိၣ်သးလၢ တၢ်စိကမီၤဘၣ်သးဒီးလီၤမ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်သ့ တၢ်လီၤဆီလိၣ်သးလၢ တၢ်စိကမီၤဘၣ်သးဒီးလီၤမ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်သ့
diffract	မၤလီၤဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤတကျိၤ ဒ်သးကကဲထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်
diffraction	တၢ်မၤလီၤဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤတကျိၤ ဒ်သးကကဲထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်
diffraction grating	တၢ်အတက့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤဒီဖျိ တၢ်ဖျိၣ်ကကြၢၤထီၣ် ထးဘိတဖၣ်
diffuse	မၤပုၣ်ထီၣ်ယွၤလီၤ, ရၢလီၤတၢ်, သလၣ်လီၤအသး, ပြၢသက့ၤတၢ်ပူၤ
diffuse reflection	မၤပုၣ်ထီၣ်ယွၤလီၤ တၢ်ကပီၤဆဲးဘၣ်ကဒါက့ၤတၢ်
digit	နီၣ်ဝံၣ်တဖျၢၣ်ဝုၤတဖျၢၣ်ဝုၤလၢအစးထီၣ်လၢ ၀ တုၤ ၉
dimension	အတၢ်ထီၣ်
dimmer	တၢ်တမံၣ်လၢအဒုးမၤကပီၤဒီးမၤပံၣ်လီၤမ့ၣ်အူဖျၢၣ်သ့
dip	စုၣ်လီၤ, ဘျၢလီၤ, သကူးလီၤဝံၣ်ထီၣ်, လီၤဘျၢ, ဘျၢထီၣ်, ဒၢထီၣ်
direction	အကျိၤလီၤ, တၢ်န့ၣ်ကျဲ, တၢ်မၤလိၣ်တၢ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပတၢ်အကျဲ
directly	လီၤလီၤဘျၢဘျၢ, စၢၢ်ဆၢပံၣ်ကလၢ, တဘျီယီ
discover	ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ, ထံၣ်န့ၢ်သီ, ထံၣ်
disintegrate	တၢ်လီၤဖျိၣ်လီၤကမ့ၣ်ကွံၣ်
disorder	တၢ်သဘၣ်ဘျၣ်, တၢ်ဖျိထံၣ်ဖျိထီ, တၢ်မရံၣ်ဘဲဘူ
disperse	မၤလီၤပြီလီၤပြီ
dispersion	တၢ်မၤလီၤပြီလီၤပြီ
displace	မၤပုၤတၢ်ဂၤအလီၤ, သးလီၤသးကျဲ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
displacement	တၢ်မၤပွဲၤတၢ်ဂၤအလီၢ်, တၢ်သွးလီၢ်သွးကျဲ
disprove	ဒူးန့ၣ်ဖျါလၢ အတမ့ၢ်ဘၣ်, ပၣ်ဖျါလၢအတဘၣ်ဘၣ်
disregard	တပၣ်ကံဘၣ်, တပၣ်လုၢ်ပၣ်ကိတၢ်, တဒိကန့ၣ်ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးတၢ်ဘၣ်
dissipate	မၤလၢၣ်ကွံၣ်တၢ် (ကလီကလီ)
dissonance	တၢ်လၢအကလုၢ်ဟး, တၢ်လၢအသီၣ်တယူလိၣ်ဖိးဒု
distance	တၢ်ဒုၣ်စၢၤ, တၢ်ဘၣ်စၢၤ, တၢ်လီၤဆီ, တၢ်စီၤစ့ၤ, တၢ်ဆၢကတီၢ်အယံၣ်
distant	အိၣ်စီၤစ့ၤ, ယံၣ်, လၢအယံၣ်, လၢအတသ့ၣ်ညါသ့ၣ်ခိးလိၣ်အသး
distort	မၤလီၤဆီ(ဟးဂီၤ)က့ၢ်အက့ၢ်အဂီၤ, ဝံၣ်ပကံအသး, ကတီၢ်ဒၢက့ၣ်
distortion	တၢ်အက့ၢ်အဂီၤဟးဂီၤ
distribute	ဟ့ၣ်နီၤတၢ်, နီၤလီၤတၢ်
disturb	မၤတံၣ်တံၣ်, မၤဟူးမၤဝဲၤတၢ်, မၤဟူးမၤဝးတၢ်
disturbance	တၢ်လၢအမၤတံၣ်တံၣ်တၢ်, တၢ်မၤဟူးမၤဝဲၤတၢ်, တၢ်မၤဟူးမၤဝးတၢ်
dive	ယူၤလီၤထံ, ညါလီၤ, ဘျၢလီၤ
diver	ပှၤယူၤထံ
diverge	အကဆူးလဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်, သဖၣ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်
diverging lens	လါနါလၢ အမၤလဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တၢ်ကပီၤအကဆူး
divide	နီၤဖး, လီၤဖး
divider	ပှၤ(တၢ်) လၢအမၤလီၤဖးတၢ်, ပှၤလၢအမၤလီၤဖးတၢ်
division	တၢ်နီၤဖး, တၢ်အိၣ်လီၤမုၢ်လီၤဖး
dock	ကဘီကွံ, ကဘီတုၣ်ထီၣ်အလီၢ်
dockhand	စုတၢ်ဖိၣ်အလီၢ်လၢ ကဘီကွံ
dog	တုံၣ်
domain	စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, တၢ်ပၤတၢ်ပြး
Doppler	ဒီးပလၢၣ် (ပှၤအမံၤ)
Doppler effect	ဒီးပလၢၣ်အဖဲး(ထံ), အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအသဟီၣ်ဆူၣ်ဆူၣ် ဘၣ်တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢ ဒီးပလၢၣ်
Doppler shift	တၢ်ဆီတလဲလၢ အကလုၢ်ဒီး အလွဲၣ် ဒီဖျိ ဒီးပလၢၣ်အဖဲး(ထံ)
double	ခဲး
double slit diffraction	မၤလီၤဆီကွံၣ်တၢ်ကပီၤအယံၣ်တကျိၤ နံသိးကကံထီၣ် တၢ်ကပီၤအလွဲၣ်အကလုၢ်ကလုၢ် ကဲထီၣ်လၢတၢ်အဘုၣ်ခဲခါ
drag	တုံၣ်, ထူးတြုၣ်, မိၤတြုၣ်
draw	၁. တု (တၢ်ဂီၤ) ၂. ဒၢၣ် (ထံ)
drop	လီၤတံၣ်, တုၢ်လီၤ, လီၤစီၤ
droplet	တၢ်အထံတဆံးတက့ၢ်ဖိလၢ အလီၤစီၤ
drum	ဒၢ, ကျိၣ်
ductility	ထးအတၢ်အိၣ်အသးလၢအဒူးကံထီၣ်သ့ ထးသွဲပြဲဆံး ပှၤတဂၤအတၢ်အိၣ်အသးလၢပှၤသီၣ်အီၤသ့
dust	ဖျိကမူၣ်
dynamics	ဝဲအ့ၣ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်အစိကမိၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤအပူၤ
E	E
ear	န့ၢ်
eardrum	န့ၢ်ဒၢ
echo	၁. တၢ်သီၣ်တြီ, တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ကဒါက့ၢ်, တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ဆၢက့ၢ် ၂. တၢ်မၤပိၣ်ထွဲတၢ်အခဲ
eclipse	တၢ်ယူၢ်မုၢ်ယူၢ်လါ
eclipse of the sun	တၢ်ယူၢ်မုၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
ecological	ဘဉ်ယးဒီးတၢ်မၤလိတၢ်မူတၢ်မဲဒီးန့ၤဆၢဉ်ခိဉ်ယၤအတၢ်ဘဉ်ထွဲလိာ်သးအဂ့ၢ်
ecology	တၢ်မူဘဉ်ထွဲပိညါ, တၢ်မၤလိဘဉ်ယးဒီးတၢ်မူတၢ်မဲဒီးန့ၤဆၢဉ်ခိဉ်ယၤအတၢ်ဘဉ်ထွဲလိာ်သးအဂ့ၢ်
economical	၁. ဘဉ်ယးလၢမုၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်တၢ်ကူဉ်သ့ ၂. လၢအဘျးအိဉ်
effect	အတၢ်ဘဉ်ဒိလၢအသဟီဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်
effective	လၢ အတၢ်ဘဉ်ဒိလၢအသဟီဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်, တုၤလီၤတီၤလီၤ, လၢအဒူးကဲထီဉ်တၢ်ဘျး
effective resistance	တၢ်တြီဆၢတၢ်လၢအထီဉ်ဘး
effectively	လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ဒိ, လၢအအိဉ်ဒီးအဘျး
efficiency	တၢ်သ့မၤဘဉ်ဒိတၢ်, တၢ်မၤတၢ်သ့သ့ဘဉ်ဘဉ်
effort	တၢ်ထူးဂံၢ်ထူးဘါ, တၢ်ဝဲၤပျၢ်ကျဲးစး, တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ
Einstein	အါ(အံ)စတါ(အံ) (နံ)
elastic	လၢအယူဉ်ထီဉ်သ့, လၢအယူဉ်ထီဉ်အသးဒီးသးကတူၢ်လီၤတုၤအသးသ့
elastic collision	တၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထဲးလိာ်သးလၢ အယူဉ်ထီဉ်သ့
elasticity	တၢ်အစိကမီၤလၢအယူဉ်ထီဉ်သ့
electric	လီမုဉ်
electric current	လီမုဉ်အကျိၤ
electric field	လီမုဉ်ပျီ
electric field intensity	လီမုဉ်ပျီအတၢ်ဆူဉ်
electric field line	လီမုဉ်ပျီအကျဲး
electric force	လီမုဉ်ဂံၢ်ဘါ
electric generator	စးလၢအဒူးလိာ်ထီဉ်ဖးထီဉ်လီမုဉ်
electric potential	လီမုဉ်တၢ်စိကမီဘဉ်ယးဒီးလီမုဉ်အတၢ်အိဉ်ခူသ့သ့
electrode	တၢ်အဘိဘဉ်ယးဒီးလီမုဉ်
electromagnet	လီမုဉ်ထးနါ
electromagnetic	အစိကမီၤအိဉ်ဒိလီမုဉ်ထးနါအသိး
electromagnetic force	လီမုဉ်ထးနါဂံၢ်ဘါ
electromagnetic induction	တၢ်ဖၢန့ၢ်လီမုဉ် ဒီပျီ တၢ်တထိးဘူးလိာ်သး ဘဉ်တၢ်မၤအီၤလၢ လီမုဉ်ထးနါ
electromagnetic wave	လီမုဉ်ထးနါလပိ
electromagnetism	လီမုဉ်ထးနါအစိကမီၤ
electromotive (EMF)	လီမုဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ (EMF)
electron	အံၤလၢးထရီၢ်, တၢ်တဟီဉ်အဆးကတၢ်တပူၤ
electron cloud	တၢ်အၢဉ်လၢအအိဉ်ဒီးအံၤလၢးထရီၢ်
electroscope	စးတံၤလၢအသုအီၤဒီးသိးကဘိကလံၤဒီးထီဉ်လီမုဉ်အဂံၢ်ဘါ
elevator	စးစိာ်ထီဉ်တၢ်
eliminate	ဒူးဟးဂီၤကွၢ်, ပာ်တုၢ်ကွၢ်
ellipse	တၢ်တစူၢ်ဒိထီဉ်ဒုဉ်ခိဉ်အသိး, တၢ်ဖျၢဉ်ပယွဲၤခဲ
elongation	တၢ်မၤထီဉ်တၢ်
embed	မၤစဲဘူးစဲထီဉ်တၢ်
emerge	ဟဲကဲထီဉ်, ဟဲထီဉ်လၢတၢ်အကျါ
emergency	တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢပတထီဉ်ဆိပာ်အိဉ်ထီဉ်ဒီး ပဘဉ်မၤနၢၤအီၤတဘျီယီ
emission spectrum	တၢ်ဒူးဟးထီဉ်တၢ်ကပီၤအိဉ်ဒီးအလွဲဉ်အကလုာ်ကလုာ်အတၢ်တီၤပျး
emit	ဒူးဟးထီဉ်, ဟ့ဉ်ထီဉ်, ဟ့ဉ်လီၤ, ထူးထီဉ်
empirical	လၢအတၢ်ဆိကမိဉ်ဟဲဒီပျီလၢ တၢ်သ့ဉ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်လၢအန့ၢ်ဘဉ်ဝဲလၢအတၢ်မၤကွၢ်
enable	ဒူးသ့ထီဉ်, ဒူးသ့(န့ၢ်တၢ်)
enclose	ကရၢယာ်တၢ်, ဒၢန့ၢ် (သကိးဒီးတၢ်ဂၤ)
encounter	ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်, ဘဉ်သယိာ်ထီဉ်လိာ်အသး, ဘဉ်သဂၢ်မဲာ်သကိးမဲာ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
energetic	လၢအမၤတၢ်လၢၤဝံၣ်လၢၤဘၣ်, လၢအဝံၣ်အဘၣ်အိၣ်
energetic state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ အကမၤတၢ်လၢၤဝံၣ်လၢၤဘၣ်
energy	ဝံၣ်သဟီၣ်
energy crisis	တၢ်ထီၣ်လိၣ်အသးလၢဝံၣ်သဟီၣ်အဝီၣ်
energy level	ဝံၣ်သဟီၣ်အနီၣ်ထီၣ်
engineer	ပှၤပၤဖဲးဖိ, ပှၤသ့န့ၣ်ပၤရဲၣ်လီၤပၤလီၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်
enormous	ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်, ဖးဒိၣ်ဖးသံ
enrichment	တၢ်မၤထူးထီၣ်တီၤထီၣ်တၢ်, တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်လၢပှၤညီန့ၣ်ပၤဝံၣ်ကဲအီၤ, တၢ်မၤဝုၤထီၣ်တၢ်ဒ်သိး ပှၤအတၢ်ပၤဝံၣ်ကဲအီၤကအါထီၣ်အဝီၣ်
enter	န့ၣ်လီၤ, ဟဲန့ၣ်, လဲၤန့ၣ်, စးထီၣ်, ကွဲးလီၤနီၣ်
entropy	တၢ်ကွၢ်သ့ဘၣ်သးတၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤလိန့ၣ်ဆၢၣ်အဝုၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထီၣ်ဒွး မူဟီၣ်ကယၢ ဒီးဝံၣ်သဟီၣ်အတၢ်လီၤမၢ်
equation	တၢ်ပှၤသိးထဲသိး
equator	အံၣ်ခွၤထၢၣ်, ဟီၣ်တီၤမ့ၢ်
equilibrant	လၢအဝံၣ်ပှၤသိး
equilibrant force	ဝံၣ်ဘၣ် ဘၣ်သးဒီးတၢ်အဝံၣ်ပှၤသိး
equilibrium	တၢ်အဝံၣ်ပှၤသိး
equilibrium position	တၢ်အဝံၣ်ပှၤသိးအလီၤအကျဲ
equipment	တၢ်ဂီၤကၢ်, တၢ်အပိးအလီ
equivalent	လၢအပှၤသိးသိး, လၢအဒ်သိး
erect	လၢအအိၣ်ထူကလၢ, ပိၣ်ဆၢထၢၣ်, ဆီထူၣ်ထီၣ်
essence	တၢ်အသးအကၢ်, တၢ်အဝုၣ်မိၢ်ပှၤ, အစီအဖီ
essentially	လၢအလီၤအိၣ်သပှၤတၢ်
ether	ကလံၤအကျိၤလၢအိၣ်လၢ မူဖးဖီ
evaporate	သဝံထီၣ်
evaporation	တၢ်သဝံထီၣ်
evenly	တထီၣ်ကူလီၤယၢၣ်ဘၣ်, ပၤဘၣ်လိၣ်
evenness	တၢ်လၢအပၤဘၣ်လိၣ်
eventually	လၢခဲတတၢ်
evidence	တၢ်အုၣ်အသး
except	မ့တမ့ၢ်ဘၣ်, ထဲဒၣ်, ထဲလၢ
exception	တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ပၤဝံၣ်အီၤလီၤဆီဒၣ်တၢ်
excited state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ အသ့ၣ်ကနိးသးကနိး
exert	သ့တၢ်စိတၢ်ကမီၤ ဒ်သိးကဒုးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤ
exhaust	မၤလီၤဘျးလီၤတီၤ (ပှၤအဂၤ)
exhibit	နဲၣ်ဖျါ, ပၤဖျါ, ရဲၣ်ဖျါ
exist	အိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်, အိၣ်မူနီၣ်နီၣ်
expand	မၤကါထီၣ်, မၤလဲၣ်ထီၣ်, ယူၣ်ထီၣ်, အိးသလၢၣ်ထီၣ်
expansion	တၢ်မၤကါထီၣ်, တၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်, တၢ်ယူၣ်ထီၣ်, တၢ်အိးသလၢၣ်ထီၣ်
expect	ဆိမိၣ်ဝဲ (လၢကမၤအသး)
expel	ဆုၤဖျိး, ဟီထီၣ်ကွံၣ်
experiment	တၢ်မၤကွၢ်, မၤကွၢ်
explore	ဟးယုသ့ၣ်ညါတၢ်
exponent	၁. ပှၤလၢအတဲဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤလၢအကဲဘျး ၂. ပှၤလၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်ထံၣ်တမံၤ ၃. တၢ်ပနီၣ်တမံၤလၢအအိၣ်လၢ နီၣ်ဝံၣ်တဖျါၣ်စုထွဲအဖီဒိၣ်တဒီ လၢအဒုးနဲၣ်အဘျီလၢကဘၣ်ဝံၣ်အါထီၣ်အသး (တၢ်ဝံၣ်တၢ်ဒုး)

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
exponential	၁. တင်လာအမေ့ထိုင်တင် ၊ လာအပပ်ဖျါတင် တင်ပနီတင်မံလောအအိုင်လါ နီတင်တဖျါစုထွဲအဖီခိတင် လါအဒူးနဲအဘျီလါကဘင်တင်အထိုင်အသး (တင်တင်တင်ဒူး)
exponential notation	တင်ကွဲးနီအဖျါ လာအပပ်ဖျါတင် တင်ပနီတင်မံလောအအိုင်လါ နီတင်တဖျါစုထွဲအဖီခိတင် လါအဒူးနဲ အဘျီလါကဘင် တင်အထိုင်အသး
exposure	၁. တင်ပပ်အိုင်ဖျါထိုင်, တင်ပပ်ဟိပ်ဖျါထိုင်တင်
express	၁. လါအဖျါ, လါအချ ၊ တဲဖျါထိုင်
extend	မာထီထိုင်ယံထိုင်တင်, မာလဲထိုင်, အထိုင်, မာထီထိုင်, ယူထိုင်(စု)
external	လာအချ, လါခိတင်
external force	တင်ဘါလာအဟဲလာအချ
extrapolation	တင်တင်ဒူးလာအဘူးလါတင် ဒီဖျါတင်သူကတင်တင်ထိုင်လါအအိုင်ပပ်စာ
extreme	လာအယံကတင်, လါအကဲထိုင်ကဲထိုင်ဆီး, လါအနးကတင်, လါအစီးနါ
extremely	ယံယံ, ကဲထိုင်ဆီး, နးနးကလဲ
F	F
faint	လာအဂံအဘါတအိုင်, လါအဂံဘါစင်လါ, ဖျါတင်
Farad	ဖါရဒ(ဒ်), လီမုဒ်အယူနးတင်
farsightedness	တင်လာအထိုင်တင်ယံ
feat	တင်မာလာအဒူးနဲဖျါတင်သူတင်ဘင်လါဆီခင်တင်
fiber	လာအအိုင်ဒီးအယဲ, လါအအိုင်ဒီးအလု
fiber optics	၁. ဖါဘင်အီးပထူး(စ်), မဲထဲကလာ မုတမု ဖျးစတးအယဲ လါအထူးထိုင်တင်ကပီဒီဖျါ တင်ကပီဆဲးဘင်ကဒါတင်လာအပူ ၂. တင်မာအကျါအကွင်လာတင်သူ ဖါဘင်အီးပထူး(စ်)
fiction	တင်ကွဲးလာပုတယးလာသးအမဲဒီးကွဲး, တင်ယဲမုဒ်နင်
field	ပျီ, စင်လီပုလီ
filament	တင်လါဂင်တင်အယဲ, တင်အလု, တင်အယဲ, လုဂ်ပြကခံ
final velocity	တင်အချလာအလီခဲကတင်
finger	၁. စုမုဒ်စုနါ ၊ ကလာတင်
first law of motion	သဲးအအိုင်ထဲးတင်လာအဘင်ယးဒီးတင်ဟူးတင်ဂဲ
first neutron	တင်ကမံဒ်အအိုင်ထဲးတင်လာ လီမုဒ်တအိုင်လာအပူ, နူထရိုဂ်အအိုင်ထဲးတဖျါ
first-order-line	တင်တင်ဘျါလါ အမိဂ်တင်
fission	တင်အဲထိုင်လါ အမာကဲထိုင် နူထရိုဂ်ယင်ဂင်ဘါအတင်မာလါကလဲ
fixed	လာအဘင်ပပ်ဂင်ပပ်ကျါတင်လဲ
flame	မုဒ်အူလု, လါတင်သးဆူနးမး, မုဒ်အူကပျီထိုင်
flare	ကဲကပျီထိုင်ခံဝါ, ကပီပပ်လုပပ်လု, လဲထိုင်, သဖင်ထိုင်, ကတင်ထိုင်
flatten	မာဘင်သလုထိုင်, မာကဘျင်ထိုင်, မာလါပာတင်
flick	ဖျါတင်လာနီဖျါ, တရုင်သွဲးကလဲ, မာသီနီဖျါအပျါ, စင်ပလဲသီစုမုဒ်စုနါ
flint glass	မဲထဲကလာလာအမာအီလာလါမုဒ်
float	ထိုင်ဖီ, လါထွဲ, ခဲကွဲ
fluid	တင်ထဲ
fluorescent lamp	လီမုဒ်မုဒ်အူဘီ
flute	ပံ
flux	တင်ယွါလါ, ဒူးယွါလါ
focal	ဘင်ယးဒီးတင်လါလါ တင်ကပီအတင်သဂင်လိသးတပူလါ
focal length	တင်အထီလါ အဘင်ယးဒီးတင်လါလါ တင်ကပီအတင်သဂင်လိသးတပူလါ
focal point	အမးလာ အဘင်ယးဒီးတင်လါလါ တင်ကပီအတင်သဂင်လိသးတပူလါ
focus	မာ (တင်ကပီအယဲတဖျါ, တင်အလုဂ်သီအယဲတဖျါ) သဂင်လိသးတပူလါ,

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
	သးစာ်ဆာ
fog	ဘွာ်မုာ်
force	၁. မာဆူာ် ၂. သုးဖိ(တဒူာ်), သုးအဒူာ် ၃. တာ်အသဟီာ်
force of friction	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသးဂံာ်ဘါ
fork	၁. နီာ်ဆဲး ၂. နီာ်ဆိး ၃. ကျဲးဒု ၄. သုာ်ဖးတြုာ်
form	၁. တာ်အကုာ်အဝီ ၂. လိာ်အဒိလာတာ်ကဘာ်မာပွဲအီ ၃. မာအကုာ်အဝီ, ဒုးကဲထီာ်, ကဲထီာ်, သူာ်ထီာ်
fraction	တာ်ဘျာ်, တာ်အကုာ်အဝီ, အကူာ်
frame	အကူာ်, အခိာ်တံာ်, ကွီယာ်, မာကဲထီာ်
frame of reference	တာ်ဘာ်ထွဲအတကွီာ်, အတကွီာ်လာတာ်လာပုာ်သံကွာ်တာ်အဝုာ်သု
framework	တာ်ဖဲးတာ်မာအတကွီာ်
freedom	တာ်သဘျာ်, တာ်အိာ်သဘျာ်, တာ်အခွဲးသဘျာ်
free-fall	တာ်လီာ်တဲာ်လာတာ်သဘျာ်အပူ
freezing point	အမးလာအပာ်ဖျါ တာ်မာဒုာ်သကာတာ်
Freon	ဖရဲာ်အီ(န)
frequency	တာ်မာအသးလာအကဲထီာ်ခဲအံးခဲအံး
frequently	ခဲအံးခဲအံး, တလီာ်လီာ်တလီာ်လီာ်
friction	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသး
frictional	ဘာ်ယးလာတာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသး
frictionless	တာ်ဘာ်တြုာ်လိာ်အသးတအိာ်
frozen	ဘာ်တာ်မာလီာ်ဒုာ်သကာ
fundamental	ဘာ်ယးဒီးတာ်အခိာ်ထံး
fur	တာ်ဆူာ်ကပုာ်လုး
furthermore	လာတာ်န့ာ်အမဲာ်ညါ
fuse	၁. မာပံာ်လီာ်တာ် ၂. ပျဲလာအဆာ်လီမုာ်ဆူညီအအိာ်
G	G
gain	မာန့ာ်, ဒီးန့ာ်
galaxy	ဆာ်တကရူာ်လာအဘူးလိာ်အသးတုာ်ပနီးဖးအီတသုဘာ်, ပုာ်ဒိာ်ပုာ်ထီအိာ်ပာ်ဖိာ်အသးတဖု, ဆာ်ဘုမုာ်
galvanometer	ခဲးတခါလာ အထီာ် လီမုာ်ကျဲးဆဲးတဖုာ်
galvanic	လာအထူးထီာ်လီမုာ်ဒီဖျါ ခဲမုာ်ထြုာ်အတာ်မာ
galvanic cell	ဒးဖိ လာအထူးထီာ်လီမုာ်ဒီဖျါ ခဲမုာ်ထြုာ်အတာ်မာ
Gamma ray	ကဲးမာ်အယဲ
gap	တာ်လီာ်ယိာ်, တာ်ပူ, တာ်လီာ်ဖျါ
gas	၁. ဂာ်သဝံ ၂. တာ်သဝံ
gas law	ဂာ်သဝံသဲး
gaseous	ဘာ်ယးလာ ဂာ်သဝံ
gasoline	သိအိာ်ဒီးအသဝံလာ ပမုာ်ဒွဲာ်ထီာ်ဒီးပိာ်ဖးထီာ်ဝဲ
gauge	ထီာ်နီာ်တဲာ်နီာ်, ခဲကွာ်စီာ်ကွာ်, တာ်လာပတိာ်ထီာ်နဲာ်ထီာ်
Geiger-Muller tube	ကုာ်ကုာ်-မူလာာ် ကျဲာ်
general theory of relativity	န့.ဆာ်အတာ်ဘာ်ထွဲဘာ်ယးလိာ်သးအသံာ်အိာ်ရဲာ်
generate	ဒုးလိာ်ထီာ်ဖးထီာ်တာ်
germanium	ကုာ်မုန့ယာ်(မ), စာ်ထးလာအကပီတမံ
giga	တကကွဲာ်အစးတကထီ
give	ဟ့ာ်လီ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
glance	ကွက်ယီတဘျး, တလံင်ကွင်, ကျွယီတဘျး
glass	မဲင်ထံကလၢ
glider	၁. ကဘီယူလၢအစဲးတအိၣ်
gluon	တၢ်မိၣ်ပုၢ်အဆဲးကတၢ်လၢပပဝ်ဆိကမိၣ် လၢအဆူၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအပဝ်ဖျိၣ် ကွး(စ)တဖၣ်ဒီး ဟဲးဒရိၣ်တဖၣ်
gold	ထူ, ထူအလွဲၣ်
govern	ပၤတၢ်ပြဲးတၢ်
gradual	ကယိကယိ, တဆီတုၣ်တဆီ
gradually	ကယိကယိ
grain	၁. ဘု(ဘုအဖျၢၣ်) ၂. တၢ်အဖျၢၣ်ပြီ ၃. တၢ်အကျိၤအပြီလၢသ့ၣ်ဘၣ်အလီၤ
grains	တၢ်အဖျၢၣ်ပြီတဖၣ်
gram	ကြိၣ်(မ), ၁၀၀၀
graph	လံၣ်တံၤပြီ
graphical	လၢအပဝ်ဖျါအီၤလၢ လံၣ်တံၤပြီ
grating	အကလုၣ်ဖျါလၢ တမုၣ်တလၢ
gravitation	တၢ်ထူးယၢလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢ
gravitational field	တၢ်ထူးယၢဖျါလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢဖျါ
gravitational force	တၢ်ထူးယၢဂံၢ်ဘါ
gravitation mass	တၢ်ထူးယၢ အမး(စိ)
gravitation potential energy	အစိကမီၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်ထူးယၢအတၢ်အိၣ်ခူလူၣ်သ့
graviton	တၢ်မိၣ်ပုၢ်အဆဲးကတၢ်လၢပပဝ်ဆိကမိၣ် လၢအမုၢ်တၢ်ခၢၣ်စးလၢ တၢ်ထူးယၢဂံၢ်ဘါဟီၣ် အကွၢၢ်တၢ်တခါ
gravity	တၢ်ထူးယၢလၢ မူဖျၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖျၢၣ်အတၢ်ထူးယၢ
green	လါ, အလွဲၣ်လါ
ground state	တၢ်အိၣ်အသး လၢအခိၣ်ထံးအဆီ
grounding	(ကဘီ, ကဘီယူတဖၣ်) အတၢ်တုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိခိၣ်
gyroscope	စဲးတမံၤ(လၢကွၢၢ်စိဆူ တၢ်ပနီၣ်)လၢပုၤသ့အီၤလၢ ကဘီ ဒီးကဘီယူတဖၣ်
H	H
Half-life	အဆၢကတီၢ်လၢအယံၣ်ဒိးသိး တၢ်တမံၤအလုၢ်အပုၤကလီၤတဝ်
halt	အိၣ်ပတုၣ်
hammer	ခံၣ်ခူၣ်, နီၣ်ဒိ
handle	စုဖီၣ်, တၢ်အတိၢ်, ဟံးတၢ်ဖီၣ်တၢ်
harmonic	လၢတၢ်ဒုအသီၣ်လၢအယူဖိးလိၣ်အသး
harmonious	လၢအအိၣ်ပဲၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢၣ်အပူၤ
haul	တွံၣ်(တၢ်လၢအယၢခိၣ်ခိၣ်)
headlamp	မုၢ်အူအလၢအအိၣ်လၢအမဲၣ်ညါ
heat	တၢ်ကိၢ်, မၤကိၢ်ထီၣ်
heat effect	တၢ်ကိၢ်အတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအသဟီၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်
heat engine	စဲးခိၣ်ယံလၢအမၤကိၢ်ထီၣ်တၢ်
heat of fusion	တၢ်ကိၢ်လၢအမၤပုၢ်လီၤတၢ်
heat of vaporization	တၢ်ကိၢ်လၢအမၤကဲထီၣ်လၢအသဝ်
heat pump	စဲးဖျိးလၢ အထူးထီၣ်ထံလၢတၢ်ကိၢ်
specific heat	တၢ်လၢအပဝ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကိၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
heavy	ယၢ, လၢအယၢ, ဒိၣ်, တီ, တီၣ်
hecto	အကယၢ
hectometer	အထီအမဲးထရူးယူနဲးလၢအဒိးသိးလိၣ်သးလၢ ၁၀၀မံထာၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
height	တၢ်အထီ၊ တၢ်ဒိဗိဉ်၊ တၢ်ကစီၤထီဉ်
Heisenberg uncertainty principle	ဟါစ့ဉ်ဘၢး အတၢ်သိဉ်တၢ်သိဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်တသ့ဉ်ညါလီၤတၢ်လီၤဆဲးတၢ်
helicopter	ဟဲလ်ဉ်ဒီးပတၢ်၊ ကဘီယူၤတမံၤလၢ အလဲၤဘျၢယုၢ်ကလၢဝဲၤ
Helium	ဟဲလီယံ (ဂၢ်သဝံတမံၤ)
hence	လၢတၢ်န့ဉ်အယီ၊ စးထီဉ်ဖဲအံၤ၊ စးထီဉ်ခဲအံၤ၊ တုၤအံၤဆူညါ
Hertz	ဟား(စ)
high temperature source	တၢ်အဒိဉ်ထံးတမံၤလၢတၢ်ကိၢ်ဆူဉ်ဟဲ
hiker	ပှၤထီဉ်ကစၢ်
hilly	လၢကစၢ်ဒီးတၢ်လူၢ်အါ
hockey	ဟီးကံၢ်အတၢ်လိာ်ကွဲ
hollow	လၢအလီၤကအိ၊ လၢအပူၤအိဉ်
Hooke’s law	ဟူး(စ) သဲး
horizontally	လၢအအိဉ်မံၤနီၤယုၢ်ကလၢဝဲၤ၊ လၢအမံၤနီၤ
horn	၁. တၢ်နၢၤ၊ ကွဲၤ ၂. ပံပီၤ၊ ပီၤအူရူၤ
huge	ဖးဒိဉ်၊ ဒိဉ်ဒိဉ်မုၢ်မုၢ်
hull	ကဘီအမိၢ်ပုၢ်
hydraulic	ဘဉ်ဃးလၢ ထံအတၢ်ဟူးဂဲၤကဲထီဉ်လၢတၢ်ဆူးအီၤအယီ
hydraulic system	တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲ ဘဉ်ဃးလၢ ထံအတၢ်ဟူးဂဲၤကဲထီဉ်လၢတၢ်ဆူးအီၤအယီ
hydrogen	ဟားဒရိုဂျင်(ဂၢ်သဝံတမံၤ)
hydrodynamics	စဲအုဉ်အတၢ်ကူဉ်သ့ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ထံအဂံၢ်သဟီဉ်
hydrostatics	တၢ်မၤလိဘဉ်ဃးဒီး တၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢအအိဉ်လၢတၢ်ထံအပူၤတဖဉ်
ideal	အဂ့ၢ်ကတၢ် (လၢပှၤတဂၢ်အဂီၢ်), လၢအထီဉ်ဘး
ideal gas	ဂၢ်သဝံ လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ
ideal gas law	ဂၢ်သဝံသဲး လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ
ideal mechanical advantage (IMA)	တၢ်ဘျးဘဉ်ဃးဒီးစးအတၢ်ကူဉ်သ့လၢ ဘဉ်တၢ်ဒိအီၤသ့ဒ်အလၢအပူၤ (IMA)
ignite	ဒွဲဉ်လၢမုၢ်အူ, ဆူးထီဉ်ကွဲဉ်, ဖူးကဲထီဉ်
ignition	တၢ်ဒွဲဉ်လၢမုၢ်အူ
illuminance	တၢ်ကပီၤအတၢ်ယွၤလီၤလၢတယုၢ်န့းအုရယၢ်အတၢ်ပဉ်ဖျိဉ်
illuminate	မၤကပီၤထီဉ်, ဖူးဖျါထီဉ်တၢ်အဒိပညီ
illuminated body	တၢ်အနီၢ်ကစၢ်လၢ ဘဉ်တၢ်မၤကပီၤထီဉ်
illumination	တၢ်မၤကပီၤထီဉ်, တၢ်ဖူးဖျါထီဉ်တၢ်အဒိပညီ
illusion	တၢ်အိဉ်ဖျါလၢပမဲၣ်ညါလၢအလီၤန့ၢ်ပုၤ, တၢ်လီၤန့ၢ်ပမဲၣ်
image	တၢ်ဂီၤ, တၢ်အကွၢ်အဂီၤ
imagine	ဆိကမိဉ်မ့ၢ်တၢ်, ဆိကမိဉ်တယးတၢ်
immerse	စုၣ်လီၤဘျၢလီၤတၢ်
immersion	တၢ်စုၣ်လီၤလျှၢလီၤတၢ်
immersion heater	စဲးတမံၤလၢပှၤထၢန့ၣ်အီၤဆူ ထံပူၤဒ်သိးကမၤကိၢ်ထီဉ်ထံ
impart	နီၤလီၤ, ဟ့ဉ်လီၤ, တဲဘဉ်
implication	တၢ်တဲလၢပှၤဂၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ကမုၢ်ဒီးတၢ်ဖျါယုၢ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၤပဉ်ဖျါယုၢ်ဝဲအဂ့ၢ်အကျိၤ
impossible	ကဲထီဉ်တသ့
impulse	တၢ်သးဂဲၤလၢအဟဲထီဉ်ဖူး
incandescent	လၢအလွဲၢ်အိဉ်ဖျါထီဉ်ဒိဖျါလၢတၢ်ကိၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
incandescent lamp	မုန်အူဒါလာ တက်ကပီထီဉ် ဒီဖိုလာတက်ကီ
incident	တက်ကထီဉ်သး
Incident pulse	တက်သွဉ်ဆဲးဖျိုးဒီဖိုတက်ကထီဉ်သး
Incident wave	လပီလာအကထီဉ်ဒီဖိုတက်ကထီဉ်သး
incision	ကူးကွဲး(ကသံဉ်သရဉ်)
inclined	မၤဒုခဲ, မၤတစု
Inclined plane	တက်အဘျဉ်ဘျဉ်လာ ပုၤသုအီၤဒ်သိးကယိးတက်ယၤ
incompressible	လာတက်ဆီဉ်တံၢ်အီၤတသု
increase	အါထီဉ်, ဒိဉ်ထီဉ်, မၤအါထီဉ်
independent variable	တက်အဆီတလဲသုလာ အတသန့ၤထီဉ်အသးလာ တက်တမံၤမံၤ
independence	တက်သဘျဉ်, တက်အိဉ်သဘျဉ်, တသန့ၤအသးလာပုၤဂၤတဉ်
Index of refraction	လံၣ်ရဲဉ်ထံးလာအပၣ်ဖျါတက်ကပီၤအကျဲဆီတလဲ
indicate	ဒူးနဲဉ်တက်, နဲဉ်ဖျါတက်
indication	တက်ဒူးနဲဉ်, တက်နဲဉ်ဖျါ
individual	ပုၤတဂၤ, ပုၤတဂၤစုဉ်စုဉ်
induction	တက်မၤဒီဖိုတက်ထိးဘူးလိဉ်သး
inductive reactance	ထး နါအသဟီဉ် အတက်မၤဆၢတက်
inelastic	လာအယုဉ်ထီဉ်တသု
inelastic collision	တက်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးလိဉ်သးလာ အယုဉ်ထီဉ်တသု
inertia	တက်တဟူးတဝဲၤ, တသူးအသးဘဉ်
inertial mass	တက်စူးရဲအိဉ်ဖျိဉ်လာ တဟူးတဝဲၤ
inexpensive	လာအတလၢဉ်ပုၤလၢဉ်ကလံၤအါအါဘဉ်, အပုၤဘဉ်, တလၢဉ်ဘျဉ်လၢဉ်စုဘဉ်
inflate	အူကမိထီဉ်တက်, ပၣ်အသးကမိလိ, မၤဖွဲထီဉ်အသးအါန့ၢ်အခး
influence	တက်စိကမိၤလာ အဒူးလီၤဆီတက်သု
initial	လာအဘဉ်ယးဒီးအိဉ်ထံးတမံၤ, လၢအအိဉ်ကထီဉ်အသးဆီကတၢ်
initial momentum	တက်အသူးအသးအသဟီဉ်လာအကထီဉ်အဆီကတၢ်
initial velocity	တက်အချုလာအကထီဉ်အဆီကတၢ်
inner ear	န့ၢ်အအိဉ်ပုၤ
input	တက်လာအန့ၣ်လီၤ
insect	တက်ဖိယာ်
insert	ထၢန့ၣ်, မၤပုၤလီၤလာအကဆူး
instant	တစိာ်ဖိ, မိကီဉ်, တဘူးဖိ
instantaneous	လာအကထီဉ်တစိာ်ဖိ, လၢအကထီဉ်မိကီဉ်
instantaneous speed	တက်လဲၤသးအချုလာအကထီဉ်လာတစိာ်ဖိအတီၢ်ပုၤ
instantaneous velocity	တက်အချုလာအကထီဉ်လာတစိာ်ဖိအတီၢ်ပုၤ
instantaneously	လာအကထီဉ်တစိာ်ဖိ, လၢအကထီဉ်မိကီဉ်
instead	လာအလီၢ်
instrument	တက်စုကဝဲၤပီးလီ(လာတက်မၤအဂီၢ်)
insulate	ပၣ်လီၤဖးဒီးလီမုဉ်
insulator	တက်လာအပၣ်လီၤဖးဒီးလီမုဉ်သု
intake	ဒူးဟဲန့ၣ်ဆူအပုၤ (ကိုဖိဆူ ကိုအပုၤ, တက်အဂၤလာ တက်တမံၤအပုၤ)
integer	နီဉ်ဂံၢ်လာအလာပုၤ
integrate	ပၣ်ယုဉ်တက်ဒ်သိးကထီဉ်တက်အဒိ (ဖျဉ်, ဘုဉ်)
integrated circuit	စၢဒူးအဘျဉ်လာ ပုၤထၢန့ၣ်အီၤ လၢလီမုဉ်အကျဲပုၤ
intensity	တက်အသဟီဉ်ဆူဉ်
interaction	တက်ကတိၤသကိးလိဉ်သး, တက်ဟ့ဉ်နီၤလီၤတက်သကိးသကိး
intercept	ဒွီဉ်ဘျီပၣ်စၢအခိဉ်, ငြီတံၢ်ယာ်အခိဉ်, ငြီယာ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
interfere	နှစ်လီမာတံတံတံ
interference	တံနှစ်လီမာတံတံတံ
intermediate	အသးလၢအဘၢၣ်စၢ၊ လၢအအိၣ်လၢတၢ်ခံမံၤအဘၢၣ်စၢ
internal	လၢအအိၣ်ပူၤတခီ၊ လၢအညါပူၤတခီ
internal energy	ဂံၢ်သဟီၣ်လၢအအိၣ်ပူၤတခီ
internal force	ဂံၢ်ဘါလၢအအိၣ်ပူၤတခီ
interparticle	တၢ်အကမူၣ်လၢအအိၣ်လၢအဘၢၣ်စၢ
interpretation	တၢ်ကတိၤကျိးတၢ်
interrupt (to)	ဒူးဆိကတီၢ်အတၢ်မၤ
interstellar	လၢအဘၢၣ်သးဒီးဆၢတဖျၢၣ်ဒီးတဖျၢၣ်အဘၢၣ်စၢ
interval	တၢ်လီၤတံၣ်တူၣ်
interlock	မၤဘၣ်ဘူးလိၣ်အသး၊ မၤဘူးတံၣ်ယၢ်လိၣ်တၢ်
invent	ကူၣ်မၤကဲထီၣ်တၢ်၊ ကူၣ်မၤကဲထီၣ်တၢ်အသီ
inverse	လၢအကဒါခိၣ်ခံအသး
inverse variation	တၢ်အဆီတလဲလၢ အကဒါခိၣ်ခံအသး
inversely	လၢအကဒါခိၣ်ခံအသး
invert	ဘိးကဒါတၢ်၊ ဘိးခိၣ်ခံတၢ်
investigate	လူၤကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်အဂ့ၢ်၊ လူၤသံကွၢ်သမံသမိးက့ၤတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢ တၢ်ဝံသးစူၤအပူၤ
inward	လၢအညါပူၤ၊ လၢအသးကံၢ်ပူၤ
ion	အါယိ(န့)၊ တၢ်အကမူၣ်မိၢ်ပုၤလၢကဲထီၣ်လိမ့ၣ်အမိၢ်ဂ့ၤအမါဂ့ၤသ့
iridium	အုၢ်ရူးတံၤယၢၣ်(မ)၊ စၢၢ်ထးလၢအအိၣ်ဒီး စုဝါအလွၢ်
iron	ထးကီၢ်၊ လၢအဆူၣ်ဒီးပၣ်လီၤသးကျၢၤမုဆူ
irrigate	ဘိၣ်ထီၣ်ထံကျိမိးဟံးန့ၢ်ထံလၢ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအဂီၢ်
isolate	ပၣ်လီၤဖျိၣ်၊ ပၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီးအဂၤ
isolated system	တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤကျဲၤ လၢအဘၢၣ်တၢ် ပၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီးအဂၤ
isotope	အၢ်ဆိၣ်တိး(ပ)၊ တၢ်မိၢ်ပုၤအက့ၢ်အဂီၤကိးမံၤလၢအအိၣ်ဒီး ပရိၢ်တိၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢအဒ်သိးသိး ဒီး နူၤထီၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢအတဒ်သိး
J	J
jet plane	ကွဲးကဘီလူၤ
jeweler	ပုၤကူၣ်လဲမၤကၤလၢၢ်လုတၢ်ဖျၢၣ်ပလဲ
joule	ကီၤ(လ)၊ တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်အသဟီၣ်အယူနး
Jupiter	ကူၣ်ဖံၣ်ထၢၣ်၊ မူဖျၢၣ်စူ
K	K
Kelvin	ကဲ(လ)ဘုၣ်၊ ယူနးလၢအလီၢ်ဖျါ တၢ်ကိၢ်အသဟီၣ် အခံၢ်ကရံၢ်
Kelvin scale	ကဲ(လ)ဘုၣ်အတၢ်ထီၣ်(စက့)
kidney	ကလ့ၢ်
kilo	ကံလိ၊ လံၣ်မံၣ်ဖျၢၣ်တၢ်ပနီၢ်လၢအအိၣ် ခုၣ် လၢ ကွဲၤလုလီၤတၢ်ဆဲးကျၢၤဆဲးကျိး
kilogram	မး(စ)အယူနးလၢအဒ်သိးလၢ ၁၀၀၀ ဂရၢၢ်
kilometer	တၢ်ထီ အယူနးလၢအဒ်သိးလၢ ၁၀၀၀ မံထၢၣ်
kilopascal	ကံလိပၣ်စကဲ(လ)
kilowatt	ကံလိဝၢး၊ လီသဟီၣ်ဂံၢ်
kilowatt hour	ကံလိဝၢးန့ၣ်ရဲၣ်
kinematics	ကၢ်မဲးထူး(စ)၊ စဲးအတၢ်မၤလီၤအဒုတဒါလၢအဘၢၣ်သးဒီး တၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟူးဂံၢ်
kinetic energy	တၢ်သဟီၣ်သအလဲလၢတၢ်ဟူးဂံၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
kinetic molecular theory	ကဲဉ်နဲးတူး တၢ်အကမူဉ်မိၢ်ပုၢ် သံဉ်အိၣ်ရံၢ်
kinetic theory	ကဲဉ်နဲးတူး သံဉ်အိၣ်ရံၢ်
knapsack	သုးဖိတၢ်အထၢၣ်လၢအဝံလၢအချၢ
knob	အကမိၣ်, တၢ်ကမိၣ်
krypton	ခရူးပတၢ်(န), ဝၣ်သဝံတမံၤ
L	L
laboratory	ဒးမၤကွၢ်, ဒးလၢပုၤယုသ့ညါမၤကွၢ်တၢ်ဆါယၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်တမံၤလၢအပူၤ
lack	တအိၣ်ဘဉ်, တလၢပုၤဘဉ်
laser	လုစၢ်, တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအထူးထီၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤလၢအဆူဉ်တဖၣ်
lattice	တၢ်ထုယုအကွၢ်အဂီၤ
launch	၁. ကဘီတကလုၣ်, ဝဲးချဲ ၂. တၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်တမံၤ
law	သဲစး
law of action and reaction	သဲစးအဘဉ်ယးဒီး တၢ်တူးတၢ်ဝဲဒီးတၢ်မၤထီၣ်ဆါကတုၤတၢ်
law of conservation of momentum	သဲစးအဘဉ်ယးဒီး တၢ်ကွၢ်ဒီးတၢ်တၢ်ဝံၣ်သတီၣ်အချဲ
lawn	တပံၢ်ဂၤ, နီၣ်ပျီ
lawn mower	ဝဲးဖိကတၢ်လၢအကူဉ်တပံၢ်
lead	၁. ပုၣ်, စၢ် ၂. ဆုၤ, နဲဉ်ကျဲ, တီခိၣ်ရိၣ်မဲ, လဲၤလၢညါ
leak	ယွၤလီၤ, စ့ၢ်ထီၣ်, လီၤစီၤ, ထံန့ၣ်(လၢချဲပူၤ)
ledge	တၢ်လီၤပတီၢ်ဖိလၢကပၤ, တၢ်လီၤပတီၢ်ဖိလၢတးဖးထီၣ်ကပၤ
left-hand rule	စုထွဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
legend	၁. လၢပုၤသ့ညါအိၣ်အါ, လၢအမံၤဟူသ့ညါဖျါလၢတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤအပူၤ ၂. တီၣ်ခိၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်တဲစိၤ, တၢ်စံဉ်ယဲၤတဲစိၤ, တၢ်စံဉ်ယဲၤတဲစိၤလၢပျၢၤ
length	အထီ, အယံၤ
lengthen	မၤထီထီၣ်, ထီထီၣ်
lens	လါနဲါ
Lenz's Law	လဲ(န)(စ) သဲစး
lepton	ပုၤဟူးလုၢ်ဖိအတီၢ်လၢအစိၤစိၤ
level	တၢ်အပတီၢ်, တၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်အပတီၢ်
lever	နီၣ်တကၢ
Leyden Jar	လုၣ်တုၢ် ကူၤ
liberate	ပျၢ်ကွဲၣ်, မၤထူဉ်ဖျဲးကွဲၣ်, ဒုးသဘျကွဲၣ်
librarian	လံၣ်ရိၣ်ဒီးခိၣ်, ပုၤကွၢ်ထွဲလံၣ်ရိၣ်ဒီး
lift	ဝဲးစိၣ်တၢ်ယၢ
light	၁. ဖဲ ၂. ကပီၤ ၃. စၢ်, ကပုၣ်
light wave	တၢ်ကပီၤအတၢ်ဝံၣ်
likewise	ဒ်န့ၣ်အသိး
line	အကျိၤ, ပနီ
linear	၁. လၢအဟဲဒ်နီၣ်ဝံၣ်ရဲၣ်အသိး ၂. လၢအဘဉ်ယးဒီးပနီၣ်ဘျၢ
linear accelerator	တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢမၤချဲထီၣ်တၢ်သ့ ဘျၢဘျၢ
linear equation	တၢ်ပုၤသိးထဲသိး ဘျၢဘျၢ
liner	၁. ဝဲစိၣ်တီဆုၤကဘီဖးခိၣ် ၂. တၢ်အပူၤလၢတၢ်ကျးဘၢတၢ်အသရူၤထံး
lip	ထးခိၣ်ပျၢၤ, နီၣ်ဖဲး
liquefy	ဒုးပုၢ်လီၤတၢ်, မၤကဲထီၣ်တၢ်အထံ, ယုၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်
liquid	၁. လၢအကဲတၢ်အထံ ၂. ဖျါလၢတၢ်အထံ
liter	လံးထၢၣ်
literally	လီၤလီၤဒ်အမုၢ်တၢ်အသိး, ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်အသိး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
location	တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ
lodestone	လၢၢ်လၢ န့ၣ်အသိးကဲထီၣ်ဒီးထးနါ
longitudinal	လၢဟီၣ်တီၢ်ထူၣ်
longitudinal wave	တၢ်ဝံၣ်တၢ်အသးလၢ လၢဟီၣ်တီၢ်ထူၣ်
loudness	တၢ်အသီၣ်ဒိၣ်
loudspeaker	သီၣ်ဒိၣ်ဒၢ
low	၁. ဖုၣ်, လၢအဖုၣ် ၂. လၢအစ့ၤ, စၢ်, ဆဲးစ့ၤ
low temperature sink	သဘံၣ်ကြၢၢ်လၢ အခုၣ်
lubricant	သီဖျါၤ, တၢ်ဖျါၤတၢ်အသိး
lumen	တၢ်အဟူးၣ်လၢအကဝီၤလၢတၢ်ခဲးကျါ အယူၣ်နဲး
luminous	လၢအကဝီၤလၢတၢ်ခဲးကျါ
luminous flux	တၢ်အဟူးၣ်လၢအကဝီၤလၢတၢ်ခဲးကျါ
luminous intensity	အကဝီၤလၢတၢ်ခဲးကျါအသဟီၣ်ဝံၣ်ဘါ
lunar	လါ
lunar module	လါအကုအဒိတဖၣ်
lung	ပသိၣ်
M	M
magenta	ဂီၤစၢ်, တၢ်အလွဲၣ်ဂီၤစၢ်
magnet	ထးနါ
magnetic	လၢအအိၣ်ဒီးထးနါအသဟီၣ်
magnetic field	ထးနါအလီၢ်ကဝီၤ
magnetic field line	ထးနါအလီၢ်ကဝီၤအကျဲ
magnetic flux	တၢ်ကဝီၤထီၣ်လၢ ထးနါအသဟီၣ်
magnetic induction	တၢ်ဖၢန့ၣ်လီၤမ့ၢ် ဒီဖျါ တၢ်တထိးဘူးလိၣ်သး ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ထးနါ
magnetism	ထးနါအစိအကမီၤ
magnification	တၢ်မၤလဲၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်
magnify	မၤလဲၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်
magnifying glass	မဲၣ်ထံကလၢလၢမၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်
magnitude	၁. တၢ်အဒိၣ်အထီ, တၢ်အကုၢ်အဂီၤ ၂. တၢ်အဒိၣ်အလဲၣ် ၃. တၢ်အရူၣ်ဒိၣ်
maintain	၁. အံးက့ၢ်က့ၢ်, ရဲၣ်သဲကတီၤ ၂. ဘျီၤဘၣ်မၤဝုၤ ၃. ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ ၄. ပၣ်ဝၢ်ပၣ်ကျၢၤ
malleability	တၢ်စိၤကမီၤလၢအဘၣ်တၢ်ဘျီၤက့ၢ်အီၤညီၣ်
manner	၁. လုၢ်လၢလၢအသံလၢ ၂. အကျဲကမူၤ ၃. လုၢ်လၢ
manufacture	ထူးထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လဲၣ်တဖၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီဖျါတၢ်သူးစိကဟၣ်
mass	၁. တၢ်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤ, တၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်, တၢ်ကီၢ်လိၣ် ၂. တၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးအါအါ, တၢ်ကီၢ်လိၣ်
mass defect	တၢ်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤအတၢ်လီၤတုၣ်လီၤကၢ်
mass number	တၢ်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤအနီၣ်ဝံၣ်
mass spectrograph	တၢ်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤစဲးထီၣ်ကရူး
massive	လၢအအါအဂီၢ်, လၢအအိၣ်အမုၢ်
mathematical science	စဲအုၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ထီၣ်ဒွး
mathematically	ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ထီၣ်ဒွး
mathematician	ပုၤလၢအထီၣ်ဒွးတၢ်သူ
matter	၁. အရူၣ်ဒိၣ်, အဖဲထီၣ် ၂. တၢ်အသးအကၢ်, တၢ်ဝုၢ်တၢ်ပီၢ်, တၢ်ဝုၢ်တၢ်ကျိၤ
matter wave	တၢ်အသးအကၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
maximum	အအါကတၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
mean	၁. တင်ထိုင်ယူနိုက်ဂ် ၂. အခီပညီအိုင်ဖျါ, ပင်လီအသး ၃. လာအသးအာ
measurable	လာတင်ထိုင်အီတဲင်အီသ့ဝဲ
measurement	တင်ထိုင်တင်တဲင်
mechanical advantage	ဘင်ယးဒီးစဲးအတင်ကူင်ဘင်ကူင်သ့အတင်ဘျးတင်ဖိုင်
mechanical energy	ဘင်ယးဒီးစဲးအင်ဂ်သဟီင်
mechanical force	ဘင်ယးဒီးစဲးအင်ဂ်ဘါ
mechanical wave	ဘင်ယးဒီးစဲးအတင်ဝ်ဂ်ဝင်လပီ
medical	၁. ဘင်ယးဒီးကသံင်ကသီ ၂. တင်သမံသမိးကွင်တင်အိုင်ဆိုင်အိုင်ချ
medium	တင်အဘင်စာ, တင်လာအအိုင်လာတင်ခါးသး, တင်ထိုင်ယူ
mega	လာအဖးဒိုင်, လာအဒိုင်ဒိုင်သ့ါသ့ါ
megahertz	မံင်ကင်ဟး(စ), ကွဲလုလီအလီကျီအဘျီအယူနး - လာအထဲသီးဒီးတကကွဲဟး(စ)
megawatt	မံင်ကင်ဝး
melt	ပုံင်လီ, ဒူးပုံင်လီ
melting point	အမးလာ ထံပုံင်လီ
membrane	တင်အသလီ, အသလီ
mercury	မင်ခူင်ရိုင်မူဖျိုင်, ပုင်ယူ, ပုင်လာအအိုင်လာသမိမံထိုင်အပူ
mercury barometer	မင်ခူင်ရိုင်ဘရီမံထိုင်
meson	မံဆီ(န)
metabolism	မဲးထိုင်ဘီလဲးစင်, ဝင်အတင်ဆီတလဲအသးအကျီအကျဲလာနီဒီပူ
metal runner	တင်ဖိတင်လဲလာအဒူးယုင် စာ်ထး
meteorology	တင်ထိုင်ဒူးမူဒိုင်ကလဲပီညါ
meteoroid	မူဖျိုင်အကုအခီလာအဟဲလီတဲင်ဆူဟီင်ခိုင်, ဆင်ယူအကုအခီတဖင်
methanol	မံင်သနီ(လ)
method	တင်မအကျဲ
meticulously	လာတင်လီတင်လီဆဲး
metric system	မဲးထရူးတင်ရိုင်တင်ကျဲအတင်မကျဲ
micro	လာအဆဲးတလာ, လာပြဲကဒံဖိ
microfarad	မဲးခရိုင်ဖိုင်ရဲး
microphone	ကလုင်ဒါ
microprocessor	တင်လာအပာဒိုင်ဖျဲထိုင်အလီယွဲတရဲးအကျီအကျဲ
microscope	မဲးခြိုင်စကီး, တင်ပီးတင်လီလာ အမဲဖျါဒိုင်ထိုင်တင်ဆဲးဆဲးဖိ, မဲင်ထဲကလာလာတင်ကွဲတင်ပြဲကဒံဖိ
microscopic	လာပထံင်အီသ့ထဲလာမဲးခြိုင်စကီး
microwave	လီသဟီင်ထးနါအလာကျီလာအဖိုင်န့န့ကွဲလုလီအလာကျီ
middle ear	နင်အခါးသး
Milky Way Galaxy	ဆင်ဘုမုင် ဆင်ကရဲကရီ
milli	မံလင်
milliampere	မံလင်အဲ(မ)ဖိုင်ယာင်
millibar	မံလင်ပာ
milligram	မံလင်ကရိုင်
milliliter	မံလင်လင်ထိုင်
millimeter	မံလင်မံထိုင်
mirage	တင်ကဒုကယီလာအိုင်ဖျါထိုင်ဒီဖျိကလဲကီင်အယံ
mirror	မဲင်ထဲကလာ
mix	တင်ယါယုင်တင်, တင်ကျဲင်ကျီတင်
mixed	လာတင်ယါယုင်တင်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
mixture	တၢ်ကျဲထံ, တၢ်အိၣ်ကျဲၣ်
moderate	မၤစၢ်လီၤတၢ်, လၢအဘၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဒး
moderator	ပှၤလၢအမၤယူမၤဖိးတၢ်လၢပှၤခဲၣ်ယၢ်ဒိအဘၣ်စၢၤ
modification	တၢ်ဘျီတၢ်, တၢ်လဲလိၣ်တၢ်တၢ်တဲး
modify	ဘျီတၢ်, လဲလိၣ်တၢ်တၢ်တဲး
module	တၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢလံာ်တၢ်မၤလိအယုၣ်နံးတတီၤ
mole	၁. ဝံၤ ၂. မဲၣ် ၃. မိ
molecule	မိၣ်လံာ်ခယု, ဝံၤစီလၢအဆံးကတၢ်တကလုာ်
momenta	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤသတီၣ်
momentum	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤသတီၣ်
motion	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
mouthpiece	ထးဒိၣ်အလီၢ်, တၢ်ဒီးသဒါမဲကူၤဖဲတၢ်ဝဲၤလိၣ်ကွဲအကတီၢ်
mower	စဲးဖိကဟၣ်လၢအကူးတဝံၢ်
mud	ကပ်ၣ်
multiple	တဘျီဒါ, တဘျီထံၣ်, တဘျီဘီ
multiplication	၁. တၢ်ဝံၢ်အါ, တၢ်ဝံၢ်အါထီၣ်တၢ် ၂. တၢ်အါထီၣ်ဝံၢ်ဘၣ်
multiply	၁. ဝံၢ်အါ, ဝံၢ်အါထီၣ်တၢ် ၂. အါထီၣ်ဝံၢ်ထီၣ်
muon=meson	တကမူၣ်တမံၤလၢအပၣ်ဖိၣ် နူကလံၤယိ(န)တဖၣ်ကျၢၤကျၢၤ
mutual	ကဒဲကဒဲ, သကိးသကိး
mutually	လၢတၢ်ကဒဲကဒဲ, သကိးသကိး
muzzle	၁. ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအနီၣ်, ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအနီၣ်ဒီးအကိၣ်ပူၤ ၂. တၢ်ဖျိၣ်ကွဲၣ်ကိၣ်ပူၤ ၃. ကျိၣ်ဖိၣ်ထိး ၄. ဖျိၣ်ယၢ်အကိၣ်ပူၤ
N	N
Nano	နၤနီၣ်, တၢ်အကမူၣ်မိၣ်ပှၤလၢအဆံးကတၢ်
nanometer	နၤနီၣ်မံထၢၣ်
nanosecond	နၤနီၣ်စဲးကး
naphtha	ကျဲးသိ, သိတကလုာ်လၢမ့ၣ်အူအိၣ်ညီဒိၣ်မး
nasal	လၢအဘၣ်ယးဒီးနီၣ်စ့ၤ
natural	၁. ပှၤလၢအိၣ်ဒီးအကစၢ်အန့ၤဆၢၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ၂. န့ၤဆၢၣ်တၢ်သံကျဲးနိးပနီၣ်
nature of the surface	တၢ်အမဲၣ်ဖဲးဒိၣ်န့ၤဆၢၣ်
nearsightedness	တၢ်မဲၣ်ကဒုယံၤ, တၢ်ကွၢ်တၢ်အယံၤဖျါတဆ့ၣ်ဘၣ်
negative	၁. ပၣ်ဖျါထီၣ်လၢအတမ့ၢ်ဘၣ် ၂. တၢ်ထူးကွဲၣ်နီၣ်ဝံၢ်လၢအစ့ၤန့ၣ်နီၣ်ဝံၢ် ၀
negative charge	လီမ့ၣ်အမိၢ်
neon	နံၣ်ယိၣ်ဝဲၣ်သဝံ, ဝဲၣ်သဝံလၢအလွဲၣ်တအိၣ်ဒီးကဝီၤထီၣ်ဖဲလီသတီၣ်လဲၤဒိဖျိအိၤ
net force	တၢ်အဝံၢ်အဘါအမူး
neutral	၁. လၢအဘၣ်စၢၤ, လၢအတထီၣ်ဒါတၢ်နီတခီဒိဘၣ်, လၢတကွၢ်မဲၣ်တၢ်နီတခီဒိဘၣ် ၂. လၢအလွဲၣ်တအိၣ်ဘၣ် ၃. လၢအတမ့ၢ်ဝဲၣ်အဲ(လ)ခလံတမ့ၢ်ဝဲၣ်ဆၣ်ဘၣ်
neutrino	အကမူၣ်တမံၤလၢထူးဖးအသးလၢတၢ်အဝုၣ်အဝဲၤ
neutron	အကမူၣ်တမံၤလၢ လီမ့ၣ်ဝံၢ်ဘါတအိၣ်လၢအပူၤ
newton	နူထၢၣ်, ဝံၢ်ဘါအယုနံး
Newton	နူထၢၣ် (ပှၤသ့စဲအုၣ်လၢအမံးဟူသၣ်ဖျါ)
Newton’s First Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးအိၣ်ထံးတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
Newton’s Second Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးခံမံၤတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
Newton’s Third Law of Motion	နူထၢၣ် သဲးစးသၢမံၤတမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
nickel	နံၤကဲ(လ), စၢၢ်ထးတမံၤလၢအအိၣ်ဒီးစ့ဝါအလွဲၣ်
nitrogen	နဲးထီၣ်ကွဲၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
nodal	နိတ်(လ)
nodal line	နိတ်(လ)အကျိုး
node	၁. သွန်အကမိပ်, သွန်အကမိပ်ဝတ်ကမိပ် ၊ တ်အချ်အကမိပ်, ယ်ဆာကမိပ် ၃. တ်လီဖ်ဖ်နိတ်ဘိဓိတ်သးအလီဖ်, တ်ကမိပ်
non perpendicular component	တ်အဒုအကြ်လ်အနာန်(၉၀°)တအိန်
non perpendicular component of vector	ဘ်းထာန်အဒုအကြ်လ်အနာန်(၉၀°)တအိန်
normal force	အဝ်ဘ်လ်အညီနီ
north pole	ဟိန်ခိန်စိးကလံးစိး
North Pole	ဟိန်ခိန်စိးကလံးစိး
Northern Hemisphere	ဟိန်ခိန်ဖျာန်တဝ်လ်ကလံးစိး
northern light	တ်ကပီလ်ကလံးစိးတခီ
notation	တ်ပနိန်ပနိ (ဘန်တ်စူးကိပပ်ဖျါတ်ကစိန်, တ်ပပ်ဖျါလီဆီဒ်တ်လ်တ်ဂ်တ်ဒွး, စဲအုန်ဒီးတ်သံကျဲ)
note	၁. တ်မနိန်, တ်ကွဲနိန်အဖျာန် ၊ နိး(တ်သံကျဲအပနိန်)
nuclear	လ်အဘန်ယးဒီးနယူချ်ယါ, လ်အဘန်ထွဲဒီးနကျဲ
nuclear bombardment	ဒွးတ်ဒီးနယူချ်ယါစုကဝဲ
nuclear model	နယူချ်ယါတ်မဒီးတ်တမံ
nuclear potential energy	နယူချ်ယါအစိကမီဘန်ယးအတ်အိန်ခူသွန်သု
nuclear reaction	နယူချ်ယါတ်မဆာကျဲတ်
nuclei	နယူကလံယး(စ)တဖန်
nucleon	ပရိန်တိတ် မုတမုန် နယူထြိန်အကမူန်
nucleus	နယူချ်ယး(စ), တ်မူစဲ(လ)အခိန်သွန်
nuclide	နယူချ်ယး(စ)လ် အအိန်ဖျါလီဆီ
numerically	လ်အပပ်ဖျါထီန်နိန်ဂ်နိန်ဒွး
O	O
obey	ကနန်တ်, ဒိကနန်တ်, စူဂ်တ်ကလုဂ်, ဒိကနန်လူပိတ်ထွဲဒ်တ်နိန်လီအသိး
oboe	အိဘိ, ပံအိဘိ, ပံတကလုဂ်
observable	လ်အကြးတိန်နိန်ဖ်းယပ်, လီတိန်လီဆီ
observation	တ်ကွဲထံကွဲဆး, တ်ကွဲနိန်ကွဲယါ
observatory	တ်သွန်ထီန်လ်ပုစဲအုန်ဖိတဖန်ကွဲဂ်စိမူဖျါ, မုလ်ဒီးဆန်တဖန်အဂီဂ်
observe	ကွဲထံကွဲဆး, ထီန်ဒိကနန်ယုဂ်
obstacle	တ်နိးတ်ဘျး, တ်ကြီမတ်ဝ်
obtain	မန့ဂ်
occupy	ပဘန်, ဟ်းန့ဂ်ပဘန်တ်
occur	၁. ကဲထီန်အသး, အိန်ထီန် ၊ ဟဲပဂ်ထီန်လ်သးကံဂ်ပူ
octagon	နာန်ဘန်ယိးကနူ, တ်ယိးနာန်
octagonal	လ်အအိန်ဒီးနာန်ဘန်ယိးကနူ
octave	နိးဖျါတ်သိန်လ်အိန်ယိးကရူဂ်တကရူဂ်, နိးဖျါတ်ဒုအသိန်လ်အကလုဂ်အိန်ယိးကရူဂ်တကရူဂ်
Ohm	အိ(မ) (ပုသုစဲအုန်လ်အမံးဟူသန်ဖျါ)
Ohm's Law	အိ(မ)သဲစး
opaque	၁. လ်တ်ကပီဆးတဖျါဘန်, လ်တဖျါဆးကလလ်, လ်အလွဲဒု ၂. လ်တ်နဂ်ပဂ်အီကီခဲ, လ်တ်နဂ်ပဂ်အီတသု
operation	၁. တ်ဖ်းတ်မ, တ်မ ၊ တ်ကွဲကွဲယါဘျါ ၃. တ်မလ်သုဂ်ဂ်တ်ဟူးတ်ဂဲ ၊ ၄. မုဂ်ကျဲလဲကွဲတ်ဖ်းတ်မ ၅. စဲဖိကဟန်တ်ဟူးတ်ဂဲ ၊ ၆. တ်မလ်ဖျါထီန်တ်အမိလ်မိဂ်ပုဂ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
oppose	ထိခါတၢ်, ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်လိာ်အသး
optical	ဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်ချံ, လၢအဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
optical density	တၢ်အတီၣ်အကၢ်အစီဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
optics	တၢ်အဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်ချံ, တၢ်ဘၣ်ယးဒီးမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်
orbit	မူဖျၢၣ်အကျိၤ
organ	၁. တနၢ်ယီၣ်စိုၣ် ၂. က့ၢ်ဂီၤခွဲ
orientation	တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါဆီတၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်မၤညါန့ၣ်ထီၣ်သးဒီးတၢ်တမံၤ, တၢ်ဟံးစ့န့ၣ်ကျဲတဲဆီတၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ
origin	တၢ်အဒိၣ်ထံး
oscillate	၁. ဝးယဲၤယီၤ, သုးဆူအံၤဆူန့ၤ, ဝးယဲၤယီၤဆူအံၤဆူန့ၤ ၂. လဲလိာ်သးခဲအံၤခဲအံၤ, သးကဒံကဒါယၢ်ဒီယၢ်ဒီ ၃. လဲလိာ်သးလၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတၢ်ပညိၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဘၣ်
oscillation	၁. တၢ်ဝးယဲၤယီၤ, ၂. တၢ်လဲလိာ်သးခဲအံၤခဲအံၤ, တၢ်သးကဒံကဒါယၢ်ဒီယၢ်ဒီ ၃. တၢ်လဲလိာ်သးလၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတၢ်ပညိၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဘၣ်
oscilloscope	စဲးလၢပကွၢ်သ့ တၢ်ဝးယဲၤယီၤ
outer ear	န့ၢ်အချၢ
outlet	တၢ်ပျဲးထီၣ်ထံအပီၤ, ဂၢ်သဝံဟးထီၣ်အပီၤ, တၢ်ဟးထီၣ်အကျိၤ ၂. ထံထံၣ် ၃. ကျး ၄. တၢ်ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်
output	ဆူဟ့ၣ်မ့တမ့ၢ် ထူးထီၣ်(တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ)
outward	လၢအချၢ, လၢခိတကပၤ, လၢအချၢတခီ
oval	လၢအပယွဲၤဒီးထီၣ်ခံၣ်ဆီခံၣ်အသိး
overall	ပုၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကိးမံၤ, ကိးမံၤကိးကပၤဒဲး
overload	၁. ပဒးတၢ်အါကံၣ်ဆိး, တီၣ်တၢ်အါကံၣ်ဆိး ၂. မၤတၢ်မၤအါတလၢ, ဟ့ၣ်တၢ်မၤအါတလၢ ၃. ဟ့ၣ်ရၢလီၤမ့ၣ်အူၣ်အါတလၢ
overlook	၁. ကွၢ်ကပၣ်တၢ် ၂. တထံၣ်ချ့, တသ့ၣ်ညါချ့, တပၣ်သး ၃. ထံၣ်စိကွၢ်စိဝဲ
overtones	တၢ်အလွၢ်အကဒုလၢအါတလၢ
oxygen	အိး(က)စံၣ်ကွၢ်,
P	P
painstakingly	ဝုၣ်ကျးစးဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး
palm	၁. စီၤပၣ်ခူသ့ၣ်ယၢ်လၢအစုညါသးပူၤ ၂. လီၤဆါတၢ်ဖိတၢ်လဲ
parabola	ပနီၣ်ကွၢ်ကွီၤ
parabolic	ဘၣ်ယးလၢပနီၣ်ကွၢ်ကွီၤ
parachute	သဒါမုၢ်အိၣ်လၢကဘီယူၤ, စံၣ်လီၤသဒါမုၢ်, တ့ၢ်လီၤသဒါမုၢ်
paraffin	ရူၣ်နီၣ်သိ, (သ့ၣ် မ့တမ့ၢ် လၢၢ်သ့ၣ်လး) အစီလၢအလီၣ်ဂၢ်ဒီးကနဲယိး
parallax	တၢ်ထံၣ်တဒိးလိာ်သးလၢ တၢ်ဖိတၢ်လဲၤတခါအဖီခိၣ် မုၢ်လၢတၢ်ကွၢ်အလီၣ်တဒိးအယိ
parallel	၁. မၤသယဲၤ, လဲၤသယဲၤ ၂. မၤဒီး, မၤလီၤဂၢ်
parallel connection	တၢ်မၤစဲးဘူးတၢ်လၢအလဲၤသယဲၤလိာ်အသး
parallel force	တၢ်ဂံၢ်ဘါလၢအလဲၤသယဲၤလိာ်အသး
particle	တၢ်ကမ့ၢ်ဖိ, တၢ်အဖျၢၣ်ဖိ
particle accelerator	တၢ်ဖိတၢ်လဲၤလၢ အမၤချ့ထီၣ် တၢ်ကမ့ၢ်ဖိ
Pascal	ပးစကံၣ်(လ)
Pascal's Principle	ပးစကံၣ်(လ)အတၢ်သိၣ်တၢ်သိ
patch	၁. တၢ်ဆးကျး ၂. ကျိး, ဟီၣ်ခိၣ်အကပီၤဖိ ၃. ဆးကျးတၢ်ကူတၢ်သိး
path	ကျဲ, ကျဲဖိ
pavement	ကျဲပျဲၣ်, ကျဲတစီၤ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
peculiar	လီတိင်လီဆီ, လာအလီဆီ
peculiarity	တင်လီတိင်လီဆီ
pendulum	၁. နှင်ရုံအသပ် ၂. တင်လာအတင်တကျ၊ တင်လာအလဲလိသးဆူအံ့ဆူနုထီဘိ
performer	ပုၤမၤတင်ရုံတင်ကျ၊ ပုၤမၤတင်လာတမျာ်အမဲၣ်ညါ
perimeter	ကနူၤဝးဝး
period	၁. တင်အဆာကတီၢ် ၂. တင်ဆာကတီၢ်တကတီၢ် ၃. ဖိးပတုၣ် ၄. ပိၣ်မုၢ်အလုၢ်အလုၢ်အဆာကတီၢ်
periodic	လာအကဲထီၣ်သးဘၣ်ဆာဘၣ်ကတီၢ်
permanently	စိၣ်စိၣ်အိၣ်ကျ၊ အိၣ်ဝါးဆိးကျ
perpendicular	၁. လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာ်ယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ် ၂. လာအနၢ်အိၣ် ၉၀° ၃. ပနီထီၣ်ထွၣ်, ပနီထီၣ်ထွၣ် ၉၀°
perpendicular force	ဝံၣ်ဘါလာအလီၤ လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာ်ယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ်
perpendicularly	လာအထီၣ်ထွၣ်ဘျာ်ယုၢ်ကလၢ်, အအိၣ်ထွၣ်ကလၢ်
perspective	၁. တင်ထံၣ်လာအအိၣ်ဖျါပမဲၣ်အတင်ထံၣ်အသး ၂. တင်ထံၣ်မုၢ်တမုၢ်တင်ဆိကမိၣ် ၃. တင်ကွၢ်ဖိ, တင်ထံၣ်ဆိတင်, တင်တယၢ်ဆိတင်
perspiration	တင်ကပၤထီၣ်
phase	၁. မၤတင်တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် ၂. လါအကွၢ်အဝီၤလာအအိၣ်ဖျါဝဲ ၃. တင်ပတီၢ်လာတင်မၤပုၤ, တင်မၤပတီၢ်
phenomena	၁. တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ၂. ပုၤလာအိၣ်ဒီးအတင်ဟ့ၣ်သါလီၤတိၢ်လီၤဆီ
phenomenon	၁. တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ၂. ပုၤလာအိၣ်ဒီးအတင်ဟ့ၣ်သါလီၤတိၢ်လီၤဆီ
philosopher	ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သုၤလာအသုဆိကမိၣ်တင်ဒိၣ်ဒိၣ်ယိၣ်ယိၣ်
phosphor	ဖီး(စ)ဖိ
phosphorescence	ဖီး(စ)ဖိရုစး(စ)
photoelectric effect	တင်ဂီၤလီၤမုၢ်အတင်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး
photoflash	ပုၤဒိတင်ဂီၤအခါတင်ကပီၤထွးထီၣ်
photography	တင်ဒိတင်ဂီၤ
photo resistor	တင်ကပီၤအတင်တြီဆာတင်
photovoltaic	လာအဘၣ်ယးလာ တင်ထူးထီၣ်တင်ကပီၤဖဲ တင်မိၢ်ပုၢ်ခဲမံၤဘၣ်ထံးလိၣ်သးဖဲ တင်ကပီၤဆဲးအခါ
photovoltaic cell	ဒးဖိလာအဘၣ်ယးလာ တင်ထူးထီၣ်တင်ကပီၤဖဲ တင်မိၢ်ပုၢ်ခဲမံၤဘၣ်ထံးလိၣ်သးဖဲ တင်ကပီၤဆဲးအခါ
physical	ဘၣ်ယးဒီးနီၣ်နီၣ်ဒိ, ဘၣ်ယးဒီးကုၢ်ဂီၤ
physical phenomena	တင်အိၣ်အမုၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤတိၢ်လီၤဆီ, တင်လီၤကဟုကညီၢ် ဘၣ်ယးဒီးနီၣ်နီၣ်ဒိ
physicist	ပုၤဖဲအုၣ်ဖိလာအယုၢ်သုၣ်ညါန့ၤဆၢၣ်တင်သးသမူတအိၣ်ရူၢ်သးပိညါ
physics	န့ၤဆၢၣ်တင်သးသမူတအိၣ်ရူၢ်သးပိညါ
Pico	ပံကိၣ်
Pico farad	ပံကိၣ်ဖၤရုး(တ)
pier	၁. ကဘီတီၤ ၂. ပျံၣ်ဖျိ, မၤဖျိ, တုၢ်ဖျိ, ဆဲးဖျိ
piezoelectricity	ပါစိၣ်လီၤမုၢ်အစိကမီၤ
pig	ထိး
pigment	ကသံၣ်ခဲကမူၣ်, တင်ခဲၣ်လွဲၣ်ကမူၣ်, န့ၤဆၢၣ်အလွဲၣ်
pile	၁. တင်အပူၣ် ၂. တင်ဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤ, တင်အါအါဂီၢ်ဂီၢ် ၃. တၢ်ထွၣ်လာတၢ်တီၢ်န့ၣ်လီၤအံၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ပုၤလာကပၤယၢ်တင်အဂီၢ်
pinna	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိအနုၢ်တဒိ
pipe	၁. ပီၤဘိ, ကျိဘိ ၂. မိၣ်ကျိ, မိၣ်သုၣ်ခိၣ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
pistol	ကျိဖုန်ဖိ, ကျိတရုံးဖိ
piston	စဲးအပီးအလီလာအဆိပ်ထိပ်ဆိပ်လီအသးခိသိးစဲးကဟူးထိပ်ဂဲထိပ်အဂီၢ်, ဖဲးစထာၣ်, ထးဖိုးဘိ
pitch	၁. တၢ်လိာ်ကွဲၤဖျီ ၂. တၢ်သိၣ်ခိၣ်ထီၣ်ဆဲးအပတီၢ် ၃. တၢ်လီၤဘဲ, တၢ်လီၤတစ့ၤထဲအံၤထဲန့ၤအနီၣ်ထီၣ် ၄. သ့ၣ်ဆိအထူး ၅. တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအလီၤလာကျဲကပၤ ၆. ကွံၣ်ဖျါပၤ, ကွံၣ်လီၤ
pith	၁. တၢ်ကတိၤအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ် ၂. တၢ်အကံၢ်, တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကံၢ် ၃. တၢ်သူတၢ်သ့ၣ်အလုၤဒီးအကံၢ် ၄. တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ
pith ball	တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအကံၢ်အဖျါ
plane mirror	မဲၣ်ထံကလၢလၢအဘျုး
planet	မူဖျါ
plasma	သွံၣ်ထံဆုံ
plastic	ဖျးစတံး
platinum	ဘီဝါကပီၤ, စၢၢ်ထးလုၢ်ခိၣ်ပုၤခိၣ် အလွဲၢ်အိၣ်ခိၣ်စ့အလွဲၢ်ဝါအသိး
plot	၁. ဟီၣ်ခိၣ်အကဝီၤဖိ, ကျိး ၂. ပူဒီးတၢ်ယဲၤအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ် ၃. တၢ်ကူၣ်ခူသ့ၣ်, တၢ်မၤခူသ့ၣ်တၢ်
plunge	၁. တၢ်လီၤတဲာ်ချူကလဲာ်, တၢ်အပုၤလီၤချူကလဲာ် ၂. တၢ်စံၣ်ဖုလီၤ(ဆူထံကျါ), တၢ်ညါလီၤ (ဆူထံကျါ), တၢ်ယူၤလီၤထံ ၃. တၢ်ဘျူးန့ၣ် (ဆူထံကျါ)
polarity	၁. တၢ်အိၣ်သးဖဲတၢ်ထံၣ်တလီၤပလိာ်သး ၂. တၢ်အိၣ်သးဖဲထးန့ၢ်အစိးခဲအိၣ်ဒီးအကံၢ်စီလၢအထီၤဒါလိာ်သး
polarized	လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၤဒါလိာ်သးခဲခါ
plane polarized	တၢ်ထူးဘျုးလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၤဒါလိာ်သးခဲခါ
polarization	တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၤဒါလိာ်သးခဲခါ
polarizer	တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထီၤဒါလိာ်သးခဲခါ
pole	၁. ဝၣ်, သ့ၣ်အဘိ ၂. ဟီၣ်စိး, ဟီၣ်ခိၣ်ဝၣ်ရိအစိးနါ ၃. ထးနါအစိး
pollution	တၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီ, တၢ်တကဆဲးကဆိ
pound	၁. တီၢ်, ဆု ၂. ဒိတ်ၢ်, တီၢ်တၢ်တၢ်အါဘိ ၃. စံၣ်ဆဲးဖိုး, စံၣ်သိၣ်ထူးထူး
portion	တကူၣ်, တၢ်တနီၤ
position	၁. တၢ်အလီၢ် ၂. အလီၢ်အကျဲ ၃. တၢ်အလီၢ်အလၢ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ၄. တၢ်အိၣ်သး ၅. ပာ်လီၤပုၤတၢ်အလီၢ်, ဟ့ၣ်ပုၤအလီၢ်အလၢ
positive	၁. လၢအကံၢ်အစီၣ်ဝဲ, တၢ်အသူးအသ့ၣ်လၢအဂ့ၢ်, ၂. တၢ်ဂီၤလၢအိၣ်ဒီးဂံၢ်ခိၣ်ထံးအလွဲၢ် ၃. လီၤတၢ်လီၤဆဲး, နီၢ်ကီၢ်
positive charge	လီမုၢ်အဖါ
positron	တၢ်ကမ့ၢ်ဖိလၢ အခိၣ်သိးလိာ်သးလၢ အံၣ်လဲးကြိာ်
possess	ပာဘၣ်, အိၣ်ဒီး
postulate	ဟ့ၣ်ကူၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်တီ, တၢ်ပာ်ဖျါတမံၤလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်ဒီးအမ့ၢ်အတီ
pot	၁. သပၤ ၂. တၢ်ပူၤတၢ်တုၤ, ကိ ၃. ကျိၣ်စ့လၢတၢ်ကတၢ်တၢ်အဂီၢ် ၄. ကျိၣ်စ့လၢပုၤကမၤသကိးတၢ်တမံၤမဲၤအဂီၢ် ၅. တီၢ်န့ၣ်ဖျါတီၢ်လၢထာၣ်သ့ဖိအပူၤ
potential	လၢအတၢ်ခူသ့ၣ်သ့
potential energy	တၢ်စိကမီၤဘၣ်ယးဒီးအတၢ်ခူသ့ၣ်သ့
potentiometer	အတၢ်ခူသ့ၣ်သ့မံထာၣ်
pour	လူၤလီၤ, ဝါလီၤ, ဖျိာ်(ထံ)
power	တၢ်စိကမီၤ
practical	၁. မၤလၢစုသ့ဝဲ ၂. လၢအမၤတၢ်သ့, လၢအဘျူးအိၣ်
precise	လၢအလီၤတၢ်လီၤဆဲး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
precisely	လီတံင်လီဆဲး
precision	တံင်လီတံင်လီဆဲး
predict	ထံင်ဆိပင်စာ, ဖးပင်စာတဂ်, တယင်ဆိပင်တဂ်, ဟီပင်စာ
predominate	ဒိင်စိလၢတဂ်ဖီခိင်, လုင်ဘာတဂ်ဂၢဖီခိင်
prefix	တဂ်ကတိလၢတဂ်ထီထီင်အီလၢတဂ်ကတိတဖျာင်အမဲင်ညါလၢ ဒုးဆိတလဲကွဲင်ဝဲအခိပညီ
preliminary	တဂ်လၢအမၤဆိအသးတချးတဂ်မၤစးထီင်, တဂ်ကတိကတိမၤဆိတဂ်
pressure	တဂ်ဆိင်သနဲး, တဂ်ဆိင်တဂ်
presumably	၁. လၢအစံးဒုင်ကလိင်လၢအဘၣ်သ့ဝဲ ၂. လၢပင်ဒုအသးကျိင်ကတိဒီးမၤတဂ်
prevent	သဒၤ, ကြိတဂ်
previous	လၢညါတဘျီ, လၢအပူၤကွဲၤ
previously	လၢအပူၤကွဲၤ
primary	၁. လၢအကါဒိင်အတၢ်, လၢအခိင်ကျၢ်, လၢအမုၢ်တဂ်ဝုင်မိဂ်ပုဂ် ၂. လၢအကဲထီင်သးအဆိကတၢ် ၃. လၢအတဒီးသန့ၤထီင်သးဒီးတဂ်နီတမံ ၄. လၢဘၣ်ထွဲဒီးတီးဖုင်ကို
primary coil	ကွဲၤလၢအကါဒိင်ကတၢ်
primary color	အလွဲၢ်လၢအကါဒိင်ကတၢ်
primary pigment	န့ၤဆၢၣ်အလွဲၢ်လၢအကါဒိင်ကတၢ်
principle	တဂ်သိင်တဂ်သီ, တဂ်ဘျာ
principal axis	ကျိင်(တယင်)ပနီတိအခိင်
principal focus	တဂ်လီၢ်သဂၢ်လိင်သးတပူၤယီၤအမိဂ်ပုဂ်
principal focal point	အမးမိဂ်ပုဂ်လၢ အဘၣ်သးဒီးတဂ်လီၢ်လၢ တဂ်ကတိအတဂ်သဂၢ်လိင်သးတပူၤယီၤ
principle of superposition	တဂ်မၤအလီၢ်အကျဲလီၤဆိအတဂ်သိင်တဂ်သီ
prism	တဂ်သၢန့ၣ်အသးအကပ်, တဂ်ကတိကတိလၢအဆိတလဲကွဲင်တဂ်ကတိအဝါဆူတဂ်ကွဲၤအလွဲၢ်
probability	တဂ်လၢအလီၢ်ဂပ်ကမၤအသး, တဂ်လၢအဖျါလၢကမၤအသး
probe	နီၣ်ဆဲးဂိင်တဂ်ပူၤလီၢ်ပူၤကျဲ, နီၣ်ဆဲးဂိင်တဂ်
procedure	တဂ်မၤအကျိၤအကွဲၢ်, တဂ်ဖဲးတဂ်မၤအကျဲအကပူၤ
process	တဂ်အကျိၤအကျဲ, ကျဲကပူၤ, တဂ်မၤအကျဲ
productivity	တဂ်ထုးထီင်ပနီၣ်အဝ်ၢ်သဟီၣ်, တဂ်ထုးထီင်ပနီၣ်အယုၣ်
programmable	လၢအတဂ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤသ့
prohibit	ကြိယပ်
project	၁. တိပ်ပင်, တိပ်ကျဲ ၂. ဖဲးဖျဲးထီင်, ဖဲးဆဲးဂိင်ထီင်အသး ၃. ဖျါလီၤတဂ်ကတိဒီးဒုးဖျါထီင်တဂ်ဂီၤလၢတဂ်ဘၣ်ဘၣ်ဖီခိင်
projectile	လၢအလဲၤချူချူအမဲင်ညါလီၤလီၤ
projectile motion	တဂ်ဟူးဝဲၤလၢအလဲၤချူချူအမဲင်ညါလီၤလီၤ
propel	ဆိင်လဲၤဆူညါ, ဒုးလဲၤဆူညါ
property	တဂ်စုလီၢ်ခိင်ခိင်, တဂ်သူးအသ့ၣ်
proportional	ဘၣ်သးလၢတဂ်ကတိၣ်သယီၤလိင်သး, တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတဂ်ဘၣ်ထွဲ
proportionality	တဂ်ကတိၣ်သယီၤလိင်သး, တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတဂ်ဘၣ်ထွဲ
proportionality constant	တဂ်အအိၣ်စံင်အိၣ်ကျဲၤဘၣ်သးဒီး တဂ်ထီင်သကြီၤတဂ်အတဂ်ဘၣ်ထွဲ
propose	၁. ပင်ဖျါထီင်တဂ်လၢကမၤ ၂. သံကွဲၢ်ပိင်မုၢ်လၢကဲအမၤ
proton	ဖရိပ်တိပ်(န), တဂ်အသးအကပ်ပြဲကဒ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်ကျဲၢ်အသဟီၣ်
protractor	တဂ်လၢအထုးယံင်တဂ်ဆၢကတီၢ်, မၤယံင်ထီင်တဂ်ဆၢကတီၢ်, ယံင်ယံင်ထာထာတလၢ
prove	အုၣ်သး, နီၣ်ဖျါတဂ်အမုၢ်အတီ
proximity	တဂ်အဘူးကတၢ်, တဂ်ဘူးလိင်အသး
puck	မၤသွဲးအီၤ, ဆဲးန့း

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
puddle	ထံကလိပ်, လူ့ပူ, တက်ကလိပ်ပူ
pull-tab	ထူးထဲ(ဘ)
pulley	ပုပ်ရိုးသပ်, တက်အပပ်လာပထူးတရားလာပုံဒီးစိပ်ထိပ်တက်ယာ
pulsar	တက်ဖိတက်လံတမံလော အအိန်လာမူခိန်
pulse	၁. ပထိးချုံတဖန်, ပထိးအကလုတ်ကလုတ်အချုံ, ၂. သွန်စံပ်
pump	ဖိုးနှုတ်ကလံ, ထူးထိပ်ထံ
push	၁. တက်ဆိန်ဖိုးတက်, တက်ဆိန်တက် ၂. တက်သွန်ဆွန်သားဆွန် ၃. ဆိန်ဖိုးတက်, ဆိန်တက်
putty	ကွဲစဲ, ထွန်ဝါကွဲစဲ
Pythagorean	ဘက်ယားဒီး ပးသက်ကိရား(၈)
Pythagorean theorem	တက်ဆိကမိန်ဒီးတက်နပ်လာတက်ကြားမာန်လဲန်လဲန်အတက်ဘျာ ဘက်တက်ထဲဖျါအီလော ပးသက်ကိရား(၈)
Q	Q
quadrangular	ဘက်ယားဒီးတက်ကဝီကျီလွန်ပူတပူ
quality	၁. လောအကံအစီဂုဒိန်မး ၂. လောအဂုဒိန်မး ၃. အကံအစီ ၄. တက်အရူအသဲ
quantity	တက်အနိန်ဝံနိန်ဒွး
quantize	ဒူးကဲထိန် ကွဲ(န)တပ်
quantum mechanics	ကွဲ(န)တပ်
quantum number	ကွဲ(န)တပ်(မ)စဲးအတက်ကွန်သု
quantum theory	တက်ဆိကမိန်ဒီးတက်နပ်လာတက်ကြားမာန်လဲန်လဲန်အတက်ဘျာ ဘက်ယားဒီး ကွဲ(န)တပ်(မ)
quark	ကွဲ(ခ)တက်ကမ့်ဖိကရါ
quark model nucleon	ကွဲ(ခ) တက်မာဒီးတက်နယူချုံယာန်
quotient	တက်နိဖးအစာ
R	R
raceway, racetrack	တက်ယုဂ်ပြာကျဲ
racquet	၁. နိန်ပာ, နိန်ဒိ ၂. တက်လီတက်ဂု, တက်လီနုဂ်ပျံဂုတက် ၃. တက်ကလုဂ်သိန်သထွန်ဘးလီ, တက်သိန်တာတကလုပိကလပ်
radial	ဘက်ယားဒီးကွဲဖးကွန်
radially	ဘက်ယားဒီးကွဲဖးကွန်
radiation	၁. တက်တပီဆဲးလီ ၂. နယူချုံယာအဝံဂ်သဟိန်
radiator	၁. ရှုန်ခံယုထာန်, တက်ပီးတက်လီလောအဟုန်ထိန်တက်ကိဒီးမာလောထိန်ဒူး
radio	ကွဲလုလီ
radio wave	ကွဲလုလီ လပီအတက်ဝံဂ်ဝ်
radioactive	၁. လောအဆုရုန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်, လောအထူးထိန်ရုန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်
radioactive decay	တက်ဟားဂီကွန်ကယိကယိလော ရုန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်အယိ
radioactive material	တက်ဖိတက်လံလော ရုန်ခံယိန်တက်ကိအသဟိန်ဘက်ဒိတုဂ်
rainbow	ထာဂ်ကွဲ
raise	၁. စိပ်ကစီထိန်မာကစီထိန် ၂. ဝံဂ်ဆာထာန်, ဘီးဆာထာန်, သွန်ထိန် ၃. မာအါထိန် ၄. ပပ်ဖိန်ထိန်ကျိန်စု ၅. လုဂ်ဒိန်ထိန်
ramp	၁. တက်လီဘံ ၂. ဃီသွါ, ဃီသွါလောတက်စူးကါအီလောတက်ထိန်လီကတီယူအဂီဂ်
random	ကဆံကဆွဲ, လောအမာဒိန်အသးနါစါ
range	၁. ကစာဂ်ထွန်ရုန် ၂. တက်အိန်ဆန်အလီဂ် ၃. တက်ဖိမုအလီဂ် ၄. တက်ပပ်နိန်လောတက်ခံမံအဘာန်စာ ၅. ကစာဂ်ထွန်ရုန်, တက်အိန်ဆန်အလီဂ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
	တၢ်ဖီမၤအလီၤ, တၢ်ပၣ်ပၣ်နီၣ်လၢတၢ်ခဲမံၤအဘၣ်စၢၤ
rank	၁. လီၤလၢ ၂. အဝုၢ်, အကျိၤ ၃. အလီၤအကျဲ, တၢ်အတီၤပတီၢ် ၄. ဟ့ၣ်လီၤလၢ ၅. ပၣ်လီၤအတီၤ, ကျဲလီၤအတီၤ
ray	တၢ်ကပီၤအယဲၤ
ray optics	တၢ်ကပီၤအယဲၤဘၣ်သးလၢ မဲၣ်တၢ်ထံၣ်
razor	ဒီလူၤဆူၣ်
reaction	၁. တၢ်ဒီးဆၢ, တၢ်မၤဆၢက့ၤတၢ်, တၢ်ဒိၣ်ဆၢတၢ် ၂. ဝၣ်အတၢ်ဒိၣ်အိၣ်ထီၣ် ၃. တၢ်အိၣ် ကသံၣ်ကသီတၢ်ဒိၣ်တၢ်, အတၢ်မၤဘၣ်ဒိၣ်တၢ်
readily	၁. ညီၣ်ကဒၣ်, ချဲသး, တဘျီယီ
real	နီၣ်နီၣ်, နီၣ်တီၢ်
real image	တၢ်ဝီၤလၢအမ့ၢ်နီၣ်နီၣ်
realistic	၁. လၢအသ့တူၢ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ၂. လၢအပၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်နီၣ်နီၣ်
rebound	၁. တၢ်ဖဲဘၣ်ကဒါက့ၤ, တၢ်ဖျိးဘၣ်ကဒါက့ၤ ၂. တၢ်အပူၤဖဲထီၣ်ကဒါက့ၤ
reciprocal	လၢအမၤစၢၤမၤဘျးလိၣ်သးယၢ်ဒီယၢ်ဘး, လၢအမၤဒီးမၤကၣ်လိၣ်သး
recombine	အပၣ်ဖျိၣ်က့ၤလိၣ်သး
recognize	၁. မၤနီၣ်ဘၣ်, ကွၢ်နီၣ်ဘၣ် ၂. သ့ၣ်ညါပၣ်ပၣ်နီၣ်ဘၣ်
rectangular	လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခဲကနူၤယူ
red	ဝီၤ, အလွဲၢ်ဝီၤ
redefine	လဲလိၣ်အိၣ်ပညီ, ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ပညီလၢအသီ
reed	၁. တပိၢ်, (ပံ)အပျါဖဲ
reestablish	က့ၤသ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်က့ၤ
refer	၁. မၤန့ၢ်တၢ်အဒီးသန့ၤ ၂. ကွၢ်သယဲၤ(လိၣ်)အဒိ
reference	၁. တၢ်ကွၢ်သကြီၤ, လိၣ်ကွၢ်သကြီၤ ၂. မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဝုၢ်
reference point	အမးလၢ တၢ်ကွၢ်သကြီၤ
reflect	၁. တၢ်ကပီၤဆဲးကဒါ ၂. ဆဲးကလၢ ၃. ဒီးဆၢကဒါက့ၤတၢ် ၄. ဆိကမိၣ်ကထံကဒါက့ၤတၢ်
reflection	၁. တၢ်ဆဲးကပီၤ, တၢ်အကဒုဖျါ
refraction	တၢ်ကပီၤအယဲၤတေ့ၤ, တၢ်ကပီၤအယဲၤဆိတလဲ
refrigerator	တၢ်ခုၣ်ဒါ
regard	၁. ပၣ်, ပၣ်ကဲ ၂. ကွၢ်ထံတၢ်, ကွၢ်တၢ်
region	ဟီၣ်ကဝီၤ, လီၢ်ကဝီၤ
register	၁. စရိခိၣ်သ့ၣ် ၂. တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ, တၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမံၤ ၃. တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါယၢ်တၢ် ၄. ဝဲးဂံၢ်စု ၅. တၢ်စူးကါတၢ်ကတီၢ်အက့ၢ်အဝီၤ ၆. ကွဲးလိးအမံၤ, ဆဲးလီၤမံၤ
regular reflection	၁. တၢ်ဆဲးကပီၤ, တၢ်အကဒုဖျါ လၢအဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်
regulate	၁. ဖိၣ်သးတၢ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, မၤတၢ်ဒိၣ်တၢ်ဘျးဖဲဝဲးသိး ၂. မၤလီၤမၤဘၣ်က့ၤ
reinforce	၁. ဆၢအါထီၣ်သ့းမ့ၢ်သံၣ်တီအဝံၢ်အဘါ ၂. မၤဂၢၢ်မၤကျၢၤထီၣ် (တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်) ၃. မၤဆူၣ်ထီၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် (သးအသဟီၣ်)
reinforcement	၁. တၢ်ဆၢအါထီၣ်သ့းမ့ၢ်သံၣ်တီအဝံၢ်အဘါ ၂. တၢ်မၤဂၢၢ်မၤကျၢၤထီၣ် (တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်) ၃. တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် (သးအသဟီၣ်)
relate	၁. ဘၣ်ထွဲလိၣ်အသး, ဒုးဘၣ်ထွဲ ၂. တဲယဲၤကဒါက့ၤတၢ် ၃. ဒီးဘျးဒိတၢ်
relationship	၁. တၢ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်သး, တၢ်ဘၣ်သးလိၣ်သး ၂. တၢ်ဒီးဘျးဒိတၢ်လိၣ်သး
relatively	မ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်သကြီၤအီၤန့ၣ်
relativity	န့ၣ်ဆၢအတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်သးလိၣ်သးအသံၣ်အိၣ်ရံၣ်
release	၁. တၢ်ပျီၢ်ကွံၣ်, တၢ်မၤထူၣ်ဖျိး, တၢ်ပျဲလီၤ ၂. တၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤ ၃. တၢ်မၤလီၤကဆူၣ်က့ၤတၢ်
remain	အိၣ်တ့ၢ်, အိၣ်လီၤတဲၣ်, အိၣ်လီၤတဲၣ်တ့ၢ်
remainder	ဆါက့ၤလံၣ်လၢအပူၤဘၣ်ဘၣ်, တၢ်အိၣ်တ့ၢ်တၢ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
remove	၁. သွားကွပ်, စိပ်ကွပ် ၊ ခူးဖားထိပ်ကွပ်လတ်မာ ၃. ထူးကွပ်, ထေးကွပ်, တွပ်လီ, မာစီကွပ်
renew	မာသီထိပ်
repeat	၁. တင်မာကဒီးတဘျီ ၊ တင်တံပိပ်ပုခံ
repel	ခူးဖိုးကွပ်, နီနီဖိုးကွပ်, ဟီဖိုးကွပ်
repetitious	မာဝံမာကွာ, တဘျီဝံတဘျီ
replace	မာပွဲတင်လါအလီ, ပပ်လီတင်လါအလီ
represent	ဆာထျာခါးစး, မာခါးစးတင်လါအလီ
repulsion	တင်ခူးဖိုးကွပ်တင်, နီနီကဒါကွာတင်
repulsive	ခူးဖိုးကွပ်တင်သု
research	တင်ယုထိပ်သုညါ
resist	ပာ်ဆာ, ခိပ်ဆာ, ထီခါ
resistance	တင်ကြိဆာ, တင်ပာ်ဆာ
resistor	လီမုန်အူပီးလီလါအကါယပ်လီယွဲကျါအတင်လဲတရံးအသး
resolve	တင်ပပ်လီအသးကျါကျါ, စံပ်ညိပ်တင်
resolving power of lens	တင်ပပ်လီ လါနါအဝံင်သဟီနီ
resonance	တင်သိပ်ကြိ, တင်သိပ်ကအါ
respective	စုင်စုင်
response	တင်စးဆာ, တင်ကွဲးဆာ
restatement	တင်တဲကဒါကွာ
restoring force	တင်ဘျီမာပုထိပ်ကွာ တင်ဝံင်ဘါ
resultant	လါအဟဲကဲထိပ်အသး
retain	ဟံးယပ်, ပာယပ်
retina	မဲင်ချဲအကဘျာ်
reveal	မာဖျါထိပ်
reverse	လါအကဒါခိပ်ခံ, လါအချာတကပါ
revolve	လဲတရံးအသး
rheostat	ရံပ်ယိစတး
ribbon	ပျံယု
ridge	ပျံယု, တင်ကံးညှပ်မုတမုင် သတိင်အယုဖးထီ
right angle	တင်ဒုခံခိပ်ယီလါ စုထွဲတဒီ, နာ်ဘာ်
rigid	ဆိပ်, ကျါကနာ, ပံင်စွဲ
ripple	စံပ်ပီပုထိပ်, ခူးဟူးဝးထိပ်
ripple tank	ထံကိလါအစံပ်ပီပုထိပ်
rise	တင်အါထိပ်, တင်ခိပ်ထိပ်
rivet	ထးစဲ
robot	ရိဘီး, စဲးတဖျာ်လါအဖဲးတင်ဖိပ်တင်ဒုပုကညီမာတင်အသိး
robotics	တင်အဘာ်ယးဒီးရိဘီး
rocket	ရီးကဲး, ဖျိပ်သပ်ယု
rocking	တင်ထိပ်ဟူးယိပ်ယုယိပ်ယု
roll	ထူထိပ်, ကျဲးကျဲပ်အသး
rope	ပျံ
rubber ball	ရးဘာ်အဖျာ်
rush	မာကရီတင်, မာပစုင်ပတု
S	S
sac	တင်မုင်တင်ဘိအထံထျာ်ဖိ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
sack	ထူးထိန်(အိ)လၢတၢ်မၤ, ထၢန်သွ့
sag	လီၤကကြၢ်, လီၤယၢ်, လီၤခဲၤ
sailor	ထံသးဖိ, ပှၤကဘီဖိ
sap	သ့ၣ်အထူး, သ့ၣ်အထံ
satellite	မူဖျၢ်ဒိ
saxophone	ပံတကွံၣ်
scaffold	တၢ်စံၣ်ညီၣ်စၢ်သံပှၤအလီၣ်
scalar	စက့ၣ်လၢ်
scalar quantity	စက့ၣ်လၢ် တၢ်အိၣ်ထံအံၤထံန့ၤ
scale	စက့, ဩးကွံၣ်သညါအသဒံၣ်, စူးကါနီၣ်ထီၣ်စက့ဒီးတုတၢ်ဂီၤ
schematic	လၢအဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတက့ၣ်
scientific	ဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific method	အကျဲအကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific notation	တၢ်ပနီၣ်သနိလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scintillation	မ့ၢ်အူအံၣ်ပုၤထီၣ်, ကပီၤပံၣ်လုပံၣ်လု, ကပီၤမ့ၢ်မ့ၢ်
scissors	ထးတံၣ်, ထးရဲး
screen	ဃု, နီၣ်ဘူးသဒၢ, နီၣ်သဒၢ
screw	ဝံၣ်န့ၣ်, ဝံၣ်ပတံးတံၢ်
screwdriver	နီၣ်ဝံၣ်ထး
scuba	တၢ်ယူၤထံအိၣ်ဒီးကလံၤ
sea level	ပီၣ်လဲၣ်အမဲၣ်ဖံးခိၣ်
seal	ပီၣ်လဲၣ်အိၣ်, စဲတံၣ်, ကျးတံၣ်
second	ခဲခါတခါ, စဲးကီၣ်
secondary	လၢအဘၣ်ယးဒီးတီၤထီၣ်
secondary coil	လွီၣ်ခဲခါတခါ
secondary color	အလွဲၣ်ခဲခါတခါ
secondary pigment	န့ၤဆၢၣ်အလွဲၣ်ခဲခါတခါ
second left-hand rule	စုစုၣ်တၢ်အဘျၢ ခဲခါတခါ
second-order line	တီၤတၢ်ဘျၢခဲခါတခါ
selenium	စလဲနံၣ်ယၢ်
self-inductance	လၢအမၤသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်သး
semiconductor	တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢ အပျဲန့ၣ်လီၤဂံၢ်သဟီၣ်တနီၤ
sensation	တၢ်ကလၢၢ်ဘၣ်တၢ်, တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်တၢ်
sense	စ့ၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်အကျိၤအကျဲ
sensitive	လၢအတသ့တူၢ်တၢ်, သးညီ
separate	မၤလီၤဆီ, မၤလီၤဖး
separated	လၢအဘၣ်တၢ်မၤလီၤဆီ, ဘၣ်တၢ်မၤလီၤဖး
series	စံရံ(စ)တၢ်လၢအပိၣ်ထွဲလၢအခဲတမံၤဘၣ်တမံၤ
series connection	စံရံအဆဲးကျၢပဝံၣ်ဖျိၣ်
series-parallel circuit	စံရံလၢအလဲၤသဃဲၤ စၢဒူး
sewing	တၢ်ဆးတၢ်
sewing needle	ထးဆးတၢ်
shadow	အကဗု
shape	အက့ၢ်အဝီၤ
share	နီၤဟ့ၣ်, နီၤဖးလီၤ
ship builder	ပှၤဘျီထီၣ်ကဘီ
shirt	ဆုကၢ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
short circuit	စာကူးအဖျက်
shot-putter	ပှၤလၢအကွဲလိင်ကွဲ ထးဖျါအယၢ
shovel	ဘီတရိပ်, ကြိပ်
shrink	ကသံဂ်သရဲဂ်ယါဘျါသးအတၢ်ဆိကမိဂ်တၢ်ဆါ, သွဲးလီၤ
sidewalk	ကျဲလၢပှၤဟးလၢကျဲမုၢ်အကပၤ
sideway	အကပၤတခီ
significant	လၢအခိပညီအိဂ်လီၤဆီ, လၢအခိဂ်အမုၢ်, လၢအပၢ်ဖျါထီဂ်တၢ်တမံၤမံၤ
significant digit	နီဂ်ဂ်အဖျါလၢအခိပညီအိဂ်လီၤဆီ
silicon	စံဂ်လံဂ်တီဂ်(န)
silk	သတီဂ်
silver	စု
simple harmonic motion	တၢ်ကလုၢ်သီဂ်အတၢ်ဟူးဂဲၤလၢအညီ
simple machine	စဲးဖိကဟဂ်လၢအညီ
simplify	မၤညီက့ၤတၢ်
single-slit diffraction	တၢ်ကပိၤလပီအယဲၤအတၢ်ဆိတလဲ
sink	တၢ်သုစုပျါမဲၣ်လီၤခီ, ထံသုစုအလီဂ်, လီၤန့ၣ်, လီၤဘျါ
sine	စဲး, ထြီဂ်ကိဂ်နီမထြီဂ်အကျါအကျဲလၢအထဲသိးဒီးတၢ်သနၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပၢ်အီၤတကပၤ အတၢ်ချဲးယု
sinus	တၢ်လီၤလၢယဲၤလီၤကအိအလီဂ်, နါဒု
sinkable	လၢလီၤန့ၣ်သ့, လီၤဘျါသ့
siren	ပီၤအူရူၤ, မ့ၣ်ပလီဂ်
skating	တၢ်ဒီးစကူး
skydiver	ပှၤစံဂ်ဖုလီၤဒီးကလံၤလၢမူကပိဂ်လီၤ
sled	လုဂ်ကဟဂ်, မူခိဂ်ဖိလုဂ်ကဟဂ်
sliding friction	တၢ်ဘၣ်ကြဲၣ်လိဂ်အသးလီၤသဖျါ
slightly	တစဲးစဲး, ဘၣ်ဘၣ်ဖိ
slit	တၢ်ကျါအံၣ်အံၣ်ဖိ
slope	တၢ်လီၤဘဲ, လီၤဘဲ
smokestack	မ့ၣ်လုၢ်ဖျိဂ်
smooth	ထူးဘျူ, မၤဘျူ, ဘျူကဆုဂ်
snap	ဘီးယၢ်ကွဲၣ်, ကၢ်ချဲးကၢ်
Snell's Law	စနဲ သဲး
snowmobile	မူခိဂ်ဖိလုဂ်ကဟဂ်, မူခိဂ်ဖိသိလုဂ်ယီဂ်
socket	နီဂ်ဖျိဂ်, ပလးစတံးအဘျဲလၢအအိဂ်ဒီးအပူၤတဖၣ်လၢတၢ်သုအီၤလၢလီၤမ့ၣ်အူအဂီဂ်
sodium	စိဂ်တၢ်ယၢ်(မ), အံၣ်သၢ်, တၢ်အဟီ
solar	ဘၣ်ယးဒီးမုၢ်တၢ်ကပိၤ
solar cell	ပီးလီလၢအထူးန့ၢ်မုၢ်အသဟီဂ်ဒီးဒုးကဲထီဂ်က့ၤဝဲဆူလီမ့ၣ်အူအသဟီဂ်
solid	လၢအအိဂ်ဒီးအသးအကပ်, လၢအကျါ
solid state	အတၢ်အိဂ်အသးလၢအသးအကပ်
solidity	တၢ်အမး, တၢ်အကီၤ, တၢ်အကျါ
solution	တၢ်အစၢ, တၢ်စဲးဆၢ, တၢ်ကျဲထံ
sonar	စဲးယုတၢ်လၢထံဖိလပ်, စဲးယုတၢ်လၢထံဖိလပ်ခီဖျိတၢ်အသိဂ်လွၤအကျါ
soot	သပှၤမ့ၣ်, ပှၤကမ့ၣ်
soprano	တၢ်သးဝဲဂ် နိုး လၢအကလုၢ်အတီကတၢ်
sound wave	တၢ်ကလုၢ်လပီဝဲဂ်

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
South Pole	ကလံထီးဟိန်စိး
spacecraft	မူပျီဖျာန်ယူ
spark	မုန်အူအပုဂ်, မုန်အူအစိ
specific	လီတံဂ်လီဆဲး, လီလီဆီဆီ
specific heat	တဂ်ကိဂ်လါအလီတံဂ်လီဆဲး
speck	တဂ်ကမ့်အဖျာန်ဖိ, တဂ်ဘဉ်အဆဲးဆဲးဖိ
spectrometer	တဂ်ထိန်တဂ်ကပီအလွဲဂ်, စပဲန်ထြိုင်မဲထာန်
spectroscope	မဲခဲကလပီကွဲတဂ်ကပီအယဲ, စပဲထြိုင်စကိး
spectrum	တဂ်ကွဲအလွဲဂ်, တဂ်ကပီအလွဲဂ်အယဲ
speed	တဂ်အချ
sphere	တဂ်အဖျာန်
spherical	အိန်ဒီးတဂ်အဖျာန်အကွဲအဂီ
spherical aberration	တဂ်သးတဘဉ်လိဂ်ဘဉ်စး, တဂ်ခိန်န့တဘဉ်လိဂ်ဘဉ်စး လါအဖျာန်သလှာန်
spider web	ကပီလု
spill	တဂ်လီလဲဝ်, တဂ်မလီလဲဝ်
spin	ဒူးတရဲး, မာတရဲး
spiral	လါအကွဲသဝံးအသးတဝီတဂ်တဝီ
split	မလီဖး
spoiler	တဂ်လါအဂုဉ်န့ဂ်တဂ်, ပုမလဟးဂီတဂ်
spontaneously	လါအကဲထီဂ်အတဂ်ဒဉ်ဝဲ
spoon	နီဂ်တါ
spray	ဖျိုင်(ထံ), ဖြိုင်(ထံ)
spread	တဂ်ရဲလီအသး, တဂ်သလှ်လီအသး
spring	တဂ်ကိဂ်ထီဂ်သီကတီဂ်, ထံမူ
sprinkle	တဂ်ကမုဂ်, တဂ်စူလီတဖျိုင်
square	လါအမုဂ်နာဂ်ဘဉ်လွဲဂ်ကနူယူ, တဂ်အိန်ခဲကထာ
standard atmospheric pressure	ကလံအတဂ်ဆီဂ်တဂ်အပတီဂ်မုဂ်
startling	တဂ်ဖူးဘဉ်အသး, တဂ်ဖူးသံဖျိုင်သံ
state	တဲဖျါထီဂ်, ထံကီဂ်, တဂ်အိန်အသး
standing	လါအဆာထာဂ်
standing wave	လပီဝံဂ်လါအဆာထာဂ်
static friction	တဂ်တြျိုင်တဂ်အသီဂ်လါကလံကျါ
static electricity	လီမုဂ်အသဟိန်လါအတယူ
statics	စဲအုဂ်တဂ်ယုထံဂ်သုဂ်ညါတဂ်အိန်ဂါဂ်တပဂ်
stationary	လါအဂါဂ်, လံဂ်ကွဲးပီလီ
steam	ထံခါသဝံ, တဂ်ဟုဂ်ဆူဂ်ထီဂ်တဂ်အသဟိန်
stem	ဒီသဒါယာဂ်, အထူဂ်မိဂ်ပုဂ်
step-down transformer	စဲးလါအမလီမုဂ်အူဂ်ဂါဘါ
step-up transformer	စဲးလါအမထီဂ်မုဂ်အူဂ်ဂါဘါ
stick	နီဂ်ကု, ကျးစဲးဘူး
stiffness	တဂ်လါအနးမး
still	အိန်ဒီး, ဘဉ်ဆဉ်သန့ဂ်ကု
stimulate	ဟုဂ်သဆဉ်ထီဂ်, ဟုဂ်ဝံဂ်ဟုဂ်ဘါ
stimulated emission	တဂ်ထူးထီဂ်လါ အကဲထီဂ်ခီဖျိုင်တဂ်ဟုဂ်သဆဉ်ထီဂ်
stitch	တဂ်ဆးကျါ, လုဂ်အတီ
stone	လါဂ်, ကွဲဂ်လါလါဂ်
store	ပန့ဂ်ပဉ်ဖျိုင်, ကျး, ပဉ်ယာဂ်, ပဉ်ဖျိုင်ပဉ်တံ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
straight	ဘျာ, လီလီၤ, လၢအတက့ၢ်တက့
straighten	မၤဘျာ, မၤလီၤ
strain	တၢ်ကီတၢ်ခဲ, တၢ်ထူးယံၤ
straw	ဘူလီၢ်, လီၢ်ဘိ
strength	ဝံၢ်ဘါ
stretch	မၤယူၣ်ထီၣ်တၢ်, တၢ်ထဲးယူၣ်ထီၣ်တၢ်
strike	တီၢ်, ဒိ, ပၤဖျါတဘၣ်သး
string	ပျံၤ, တုၢ်ဖဲဘိ, စၢၢ်ပထါ
strip	အပူၤဖးထီ, တၢ်ဘ့ၣ်လီၤ
strobe	မ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strobe light	မ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strobe photography	တၢ်ဂီၤလၢမ့ၣ်အူကပြုၢ်မ့ၣ်မ့ၣ်
strong nuclear force	နယူချံယၤဝံၢ်သတီၣ်လၢအဆူၣ်
structure	တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကျဲကပူၤ, တၢ်, ဟံၣ်
subatomic	ဘၣ်ယးဒီး တၢ်လၢအဆဲးန့ၢ် အၢးတၢ် တၢ်အဖျါအဆဲးကဲၣ်ဆိး
submarine	လၢအအိၣ်လၢထံဖိလၢ, ကဘီယူၤထံ
submerge	မၤလီၤဘျာလၢထံဖိလၢ
substance	တၢ်အသးအကပ်, တၢ်အမိၢ်ပျၢ်
substitute	ပၤတၢ်လၢတၢ်ဂၤအဂီၢ်
subtraction	တၢ်ထူးကွဲၣ်
succession	တၢ်ထီၣ်လၢပုၤဂၤအလီၢ်
suddenly	သတူၢ်ကလၢ
sufficiently	လၢလၢလီၣ်လီၣ်
sulfide	ဆၣ်လဖး(ဒ)
summarize	တဲကျၢၢ်တၢ်
superposition	ပၤအီၤလၢတၢ်လီၢ်ထီထီ
supersonic	လၢအချ့န့ၢ်တၢ်သီၣ်အယူၣ်
support	တၢ်မၤစၢၤ, ဆၢဟ့ၣ်ပနံၣ်
surface	အိၣ်ဖျါထီၣ်, ဒါလီၤ, ကျဲးဘၢ, တၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surface tension	တၢ်သးဂဲၤဆူၣ်ဆူၣ်ကဲထီၣ်လၢတၢ်အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surface wave	တၢ်ဝံၢ်ဝံၢ်ကဲထီၣ်လၢ အမဲၣ်ဖဲးခိၣ်
surgery	ကူးကွဲးယါဘျါ, တၢ်ကူးကွဲးတၢ်
surplus	တၢ်အိၣ်ဘျဲၣ်, တၢ်လၢအအါန့ၢ်တၢ်လီၣ်ဘၣ်အီၤ
suspect	လၢအသးဒုဒိ, ပုၤလၢပတန့ၣ်န့ၢ်အီၤ
suspend	ထီၣ်လီၤစဲၤ, ပၤဆိကတီၢ်
Swedish	ပုၤဆွဲၣ်တုၢ်ဖိ
sweep	ခွဲထီၣ်ခွဲလီၤ
swing	စုၣ်ပၣ်, စုၣ်, ထီၣ်ဝးအသး
swing seat	လီၢ်ဆူၣ်နီၤလၢယၣ်တရံးသ့
swirl	တရံး, သဝံး
symbol	တၢ်အဒိ, တၢ်ပနီၣ်
symmetrical	လၢအယူလိၣ်အသးကိးကပၤဒဲး
synchrocyclotron	စုၣ်ခရိၣ်စုၣ်ကလိၣ်ကြိၢ်
systematic	လၢအိၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး
systematic method	တၢ်မၤအကျဲလၢအိၣ်ဒီးအကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး
T	T

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
table	စီနီဒို, တပ်တပး
tangent	တပ်တဲတပျံတပျံတပ်, ပနီလၢအဘၣ်ထံးလိာ်အသးဒီးတပ်အနၢၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တၢ်တဲတဲဘၣ်
tank	ထံဒၢထးဖးဒို, သီလှံထး
technique	တပ်မၤအကျိၤအကွၢ်, တပ်မၤအကျိၤအကျဲ
technologist	ပှၤသ့ပှၤဘၣ်လၢတၢ်တမံမံၤ
telescope	တံၣ်လံာ်စကိး, ဝဲာ်ထံကလၢယံၤ
temperature	တပ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်
temperature scale	တပ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်အတၢ်ထီၣ်စက့
temporary	တစိာ်တလီၢ်, ဒီကံာ်ဒီကိာ်
tend	အံးထွဲကွၢ်ထွဲ, လၢအသးကဲထီၣ်အသးသ့
tendency	တပ်လၢအမိာ်ကဲထီၣ်အသး
tensile	ဘၣ်ပးလၢတၢ်ထူးယၢ
tension	တပ်ထူးယၢ, တပ်ထူးယံး
terminal velocity	တပ်အချူလၢအထိးနါ
terrestrial	လၢအဘၣ်ပးဒီးဟီၣ်ခိၣ်
tesla	ယူနူးလၢ အပာ်ဖျါထးနါတၢ်ယွၤလီၤတၢ်အိၣ်တံာ်လိာ်အသး
tetrachloride	တဲးထြၢ်ကလိာ်ရဲး
The Law of Conservation of Energy	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တပ်ကွၢ်ဒီတဒၢတၢ်ဝံာ်သဟီၣ်
The Law of Conservation of Momentum	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တပ်ကွၢ်ဒီတဒၢတၢ်ဝံာ်သဟီၣ်အချူ
The Law of Reflection	သဲးအဘၣ်ပးဒီး တပ်ဆဲးကပီၤ
The first law of Thermodynamics	သဲးအခိၣ်ထံးတမံၤဘၣ်ပးဒီးတပ်ကိာ်အတၢ်ဟူးဝဲၤ
The second law of Thermodynamics	သဲးခံမံၤတမံၤဘၣ်ပးဒီးတပ်ကိာ်အတၢ်ဟူးဝဲၤ
theoretical physicist	ပှၤစဲအုၣ်ဖိလၢအယုသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်သးသမူတအိၣ်ရွံၣ်သဲးပီညါ လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢတၢ်ဆိကမိာ်ဒီးတၢ်ထံာ်တၢ်န့ၣ်အဖီခိၣ်
theory	သံာ်အိၣ်ရံၣ်, တၢ်ဆိကမိာ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ကြးမၤဒဲးလဲၣ်ဒဲးလဲၣ်အတၢ်ဘျၢ
theory of relativity	န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ပးလိာ်သးအသံာ်အိၣ်ရံၣ်
thermal	ဘၣ်ပးဒီးတပ်ကိာ်
thermal energy	တပ်ကိာ်အဝံာ်ဘါ
thermal equilibrium	တပ်ကိာ်တၢ်အဝံာ်ပွဲၤသိး
thermal expansion	တပ်ကိာ်အတၢ်အါထီၣ်
thermodynamics	တပ်ကိာ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
thermometer	သၣ်မိာ်မံထၢၣ်, ပီးလီလၢအထီၣ်တပ်ကိာ်
thermometry	ဘၣ်ပးဒီးသၣ်မိာ်မံထၢၣ်
thermonuclear	တပ်ကိာ်နျူကလံယၢၣ်
thermonuclear reaction	တပ်ကိာ်နျူကလံယၢၣ်တၢ်မၤဆၢက့ၤတၢ်
thermostat	တပ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်ပီးလီၤပၤ
thin	ယဲၤ, ဘူဘူ,
thin film	ဒီတၢ်ဂီၤမူလၢအဘူ, တၢ်ကဘျၢလၢအဘူ
thorium	သိာ်ရံယၢၣ်
thread	လှံၣ်
threshold	ယီလီၤဆဲး
throat	ကိာ်ယုာ်
thumb	စုမုာ်ကျၢၤ
tide	ထံထီၣ်ထံလီၤ
tighten	ဝံာ်ယံး
tightly	ယံးယံး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
tilt	ဘီးဒုခံ
timbre	တၢ်ဒုတၢ်အူအကလုာ်
time	တၢ်ဆၢကတီၢ်
tiny	ဆံးဆံး
tire	မၤလီၤဘျးတၢ်, ပုၣ်ဖဲး
tissue	ထံးရှူတဖၣ်, တၢ်အညုၣ်
tolerate	ဝံသးစူၤ, ကီၤသး
toner	ကသံၣ်ထံ
tongue	ဖျါ
torr	ထီ(ရ)
torsion	တၢ်ဝံၣ်ပကံၤ
torsion balance	တၢ်ဝံၣ်ပကံၤအတၢ်ဒိသိး
total internal reflection	အညါပူၤခဲလၢတၢ်ကဝီၤအတၢ်ဆဲး
tower	တၢ်ထီအပျီၣ်
tractor	စဲးမၤစံၣ်, စဲးထူစံၣ်
train	လှံၣ်မုၢ်အူ, သိၣ်လိ
trajectory	ကျိသၣ်အကျိၤ
trampoline	တၢ်ခးပတူၤတၢ်ကံးယၢ်ဘျးဘၣ်ကပုၣ်
tranquilizer	ကသံၣ်မၤဂၢၢ်ပုၤသး
transducer	ထရၢၣ်ကူၤစၢၣ်
transfer	ဆှါခိ
transformer	ပီးလီၤလၢအဆီတလဲလိမုၢ်အူအဝံၣ်သဟီၣ်
transistor	လိမုၢ်အူပီးလီၤလၢအဖီၣ်ဂၢၢ်လီၤလွၤကျိၤ
translucent	လၢတၢ်ကဝီၤဆဲးဖျိအိၤန့ၢ်
transmission	တၢ်ဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်
transmit	ဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်, ဆှါထီၣ်
transmitted wave	လပီဝံၣ်ဝၢ်လၢအဘၣ်ကူၤဘၣ်ဂၢၢ်, အဘၣ်တၢ်ဆှါအိၤ
transmutation	တၢ်ဆီတလဲတၢ်
transparent	ဖျါဆဲးဖျါ
transverse	လၢအအိၣ်ခိဂၢၢ်
transverse wave	လပီဝံၣ်ဝၢ်လၢအအိၣ်ခိဂၢၢ်
trench	တၢ်ကျိၤဖးထီ
triangle	လၢအသနၢၣ်အိၣ်သၢနၢၣ်
trigger	ပဲၣ်ခွး, မၤတၢ်ချသံး
trigonometry	တြိဂိုနီမတြီၣ်, တၢ်ထီၣ်တၢ်ဒွးတၢ်အနၢၣ်တဖၣ်
trillion	၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀ အကကွၢ်တကွၢ်
trombone	ပံစံၢ်
trough	တၢ်အိၣ်ဆၣ်ကျိး
trumpet	ပံစံၢ်
tuba	ထူတၢ်
tube	ကျိတီ
tune	ဝံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုအကလုာ်
tuning fork	နီၣ်ဆဲးလၢအဝံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုအကလုာ်
tungsten	ထဲစတဲ
tunnel	ခူၣ်တၢ်အကျိၤ
turbulent	လၢအတၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤ
twice	ခဲဘျီ

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
twirl	ထိပ်တရုံးတၢ်
twist	ဝံင်ပကံ
U	U
ultrasonography	တၢ်ဒိကွၢ်နီၢ်ဒိအကွၢ်ဝီၤခွဲတၢ်ဝီၤ
ultrasound	တၢ်ဒိကွၢ်နီၢ်ဒိအကွၢ်ဝီၤခွဲ
unaffected	တဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်
unavailability	ဒီးန့ၢ်တၢ်တသ့ဘၣ်
unbalance	တဒိသိးလိပ်သးဘၣ်
unbalance force	တၢ်ဝံင်ဘၣ်တဒိသိးလိပ်သး
uncertainty	တလီၤတံၢ်ဘၣ်
unchanged	တဆီတလဲဘၣ်
undergo	ဘၣ်သဂၢ်
undiminished	တဆံးလီၤတစ့ၤလီၤ
uniform	လၢအဒိသိးသိး
uniform acceleration	တၢ်အချူလၢအဒိသိးသိး
uniform circular motion	တၢ်အဟူးဝဲၤဝဲၤတရုံးလၢအဒိသိး
uniformly	ဒိသိးသိး
unit	ယူနဲး
units of force	တၢ်ဝံင်ဘၣ်အယူနဲး
universe	မူဟီၣ်ကယၢ
unknown	တသ့ၣ်ညါဘၣ်
unsteady	တဂၢ်တကျၢၤ
upright	အိၣ်တီၢ်အိၣ်လီၤ
upward	ဆူအစီခိၣ်
utensil	သဘၣ်လီၤဒီး, ဖၣ်ကပူၤပီးလီၤ
V	V
vacuum	တၢ်လီၤလီၤဟီၤလၢတၢ်တအိၣ်
valid	လၢတၢ်အအိၣ်ဒီးအဝုၢ်အကျိၤ
value	တၢ်အပူၤ
vapor	သဝံ
vapor state	တၢ်အိၣ်အသးလၢ သဝံ
vaporization	တၢ်သဝံထီၣ်
vaporize	သဝံထီၣ်
variable	တၢ်ဆီတလဲသ့
variation	တၢ်ဆီတလဲ
variety	အိၣ်ဒီးအကလုၣ်ကလုၣ်
various	အကလုၣ်ကလုၣ်
vector	ဘဲး(က)ထၢၣ်
vector quantity	ဘဲး(က)ထၢၣ် တၢ်အိၣ်ပွဲၤအံၤပွဲၤန့ၣ်
vector resolution	ဘဲး(က)ထၢၣ် တၢ်ဝီၤအကံၢ်အစီဆုံ
vector sum	ဘဲး(က)ထၢၣ်အတၢ်ပဝ်ဖျိၣ်
vein	သွံၣ်ကျိၤ
velocity	တၢ်အချူ
verification	တၢ်မၤဘၣ်လီၤတံၢ်တၢ်
vertex	ဘၢထး

PHYSICS GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

English	Karen
vertically	ထူညီကလပ်
vibrate	တက်ကနိုး
vibrational motion	တက်ကနိုးအတက်ဟူးဝဲ
violate	မာဟးဂီ
virtual	လၢအမၤသးဒ်တၢ်နီၢ်နီၢ်အသိး
virtual image	တၢ်ဂီၤလၢအမၤသးဒ်တၢ်နီၢ်နီၢ်အသိး
viscous	လၢအပံပ်
viscous liquid	တၢ်ထံလၢအပံပ်
visible	လၢပထံၣ်သ့
visualize	ကွၢ်စိ, မၤထံၣ်
vocal	ဘၣ်ယးဒီးကလုာ်
vocal cord	ကလုာ်အဘိ
volatile	လၢအသဝံထီၣ်ညီ
volatile liquid	အထံလၢအသဝံထီၣ်ညီ
volt	ဘီး, လီမုၢ်အူအဝံၣ်သဟီၣ်ယူနး
voltaic	ဘၣ်ယးလၢဘီး
voltaic cell	လီမုၢ်အူသဟီၣ်ဒး
voltage	လီမုၢ်အူသဟီၣ်
voltage divider	တၢ်မၤထူးဖးကွၢ်ဘီး
voltage drop	မုၢ်အူဝံၣ်အတၢ်လီၤတဲာ်
voltmeter	ဘီးမံထၢၣ်
volume	အကလုာ်ကကြၢၢ်
vowel	တၢ်သီၣ်မိၢ်ပွၢ်
W	W
water pollution	ထံအတၢ်ဘၣ်အာ
wave speed	လပီဝံၣ်ဝဲအတၢ်ချ
weak force	ဝံၣ်ဘိလၢအဆး
X Y Z	X Y Z
X-rays	အ့(စ)ရူ
X-value	အ့(စ)အလုၢ်ပွၢ်
Xerox	စံရီး(စ)
Y-value	ဝဲၣ် အလုၢ်ပွၢ်
yellow	ဘီ, အလွဲၢ်ဘီ
zinc	ဇုး, စၢၢ်ထးတမံ